

310662

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 13-వ తేది సోమవారము

కు థి రో థ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, శ్రావణమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 114

సంచిక ౧౧౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజపియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమాదినిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటనా వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి

మీరు బాధపడుచున్నారా?

అట్లుండిన మా

చంద్రుడు &

పులి

వర్తకగుర్తుగల

ఘరుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాశనము చేయుదు.

Manufactured By

NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.

Osaka (Japan)

SOLE-AGENT

Hasanali Kamroodin,

71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మహాత్మా గాంధీగారి ఫోటో

చాలా స్వల్పప్రతులుమాత్రమేగలవు లేక్షణము వ్రాయుడు. మహారాజ్ (బదర్న) కాశీ.

Free!

Free!!

Free!!!

Mahatma Gandhi Photo

Apply at once only a few copies available

Maharaj Bros, BENARES CITY.

దుష్ప్రసాములచే గలుగు ఆపదలకు

అశ్చిత నివారణ. రూ. 4 4-0

'NAGARAJA-KAVAJ'

దుష్ప్రసాములచే గలుగు బాధలు, తొలగుట కుదరనట్టి వ్యాధులు కుదుగుట వ్యాధ్యములు జయమగుట, మంచినలుదొరుకుట, భార్యా, బిడ్డలతో సౌఖ్యముగానుండుట, మొదలు సౌఖ్యములు గలుగుట. చాకి కమనకు తిహజియును, అన్నియులెలుపుట కక్షమా కవచమును ఉపయోగించును.

2.5 ధర రూ. 11-4.0 6-8 ధర రూ. 19-2.0 12-8 ధర రూ. 26-0.0

Prof. Pandit B. K. JYOTIRBHUSAN, F. T. S. All-India Astrological & Astronomical Society. 370, Upper Chitpur Road, Calcutta.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయురారోగ్యైక్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారాయణజీ శేఖరజీ, (1908) 27, రీజిస్ట్రార్ ఆఫీసు, మదరాసు.

000000000000, 22 10/10, 000000000000.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 13-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

బియ్యం బస్తా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు 55.0-0	మొదలు
మొదలు	రూ 11.0-0	12.8-0	
నెల్లూరి	రూ 14.8-0	15.0-0	
దిల్లీ	రూ 14.0-0	16.8-0	
రాగులు	రూ 164 బస్తా 1-కి	8.8-0	
నవ్వులు	రూ 22.0-0	28.0-0	

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి 205	రూ 11.8-0	రూ 12.0-0
నెల్లూరి	రూ 10.14-0	11.2-0
నెల్లూరి	రూ 11.8-0	12.0-0
మినుములు	రూ 18.8-0	15.8-0
ఉలకలు	రూ 7.0-0	7.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులునూనె బా 1-కి	రూ 150.0-0	155.0-0
నెయ్యం బా 1-కి	రూ 14.0-0	28.0-0
కొండాపురం నేరునెయ్యం బా 1-కి	రూ 55.0-0	60.0-0
యితర ప్రదేశము	రూ 56.0-0	58.0-0
నేరునెయ్యంనూనె గాను బా 1-కి	రూ 125 మి.నూనె 120	
అముదము నూనె బా 1-కి	రూ 185.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

బాంబులు బా 1-కి	రూ 205.0-0	210.0-0
కూరపగులు	రూ 185.0-0	190.0-0
మినుములు (గుంటూరు) బా 1-కి	రూ 90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపావుల నీలిమందు ములుగు 1-కి	రూ 40, 45	
కాశానీ పావుల	రూ 60, 65	

బియ్యం బా 1-కి	రూ 40.0-0	80.0-0
చింతపండు బా 1-కి	రూ 85.0-0	46.0-0
(5) ఇనుము		
వట్టలు రఖం బా 1-కి	రూ 84.0-0	85.0-0
చదరం	రూ 85.0-0	88.0-0
రవుండు	రూ 85.0-0	40.0-0

(6) లోహములు

మెడి 100 కుంటుకు	రూ 78.0-0	80.0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రూ 24.8-0	25.0-0
సరకు 1-కి	రూ 16.1-8	
ఇల్లడి బా 1-కి	రూ 298.0-0	300.0-0
రాగి డిబా	రూ 860.0-0	885.0-0
అస్కా చెక్కర బా 1-కి	రూ 48.8-0	44.0-0

(7) రంగులు అవిజరై

అవకృష్టులు	20 డిగ్రీలు రూ 240
డిబా	16 డిగ్రీ 215

బెంగాలు పోలీసువారి ప్యాంపుల సమయమున కి.గ్నోపోలీసు పరిశ్రమలను బహుమానముగా కొనుగోలుచేయునది గవర్నరుగారు 1922 వ సం. చిరుబాగాము కనడేశమునకా. తి మిక్కిలముగ ప్రకరియించినందు, అసమయములలో పోలీసువారు మావిన సాహసము రాజధాని కి కవళ్యమును ప్రకరించుటనియు, వారు అందొకనాడునుకుంటుందు, చాలకృషిని రియం పరికిరి.

చరక సంహిత

సూత్ర స్థానము

చిక్కని తెనగు వ్యాఖ్యానముతో అచ్చుకడి నిర్దేశముగా వున్నది. కొద్దికంటే యున్నది. తెలుగు 10 మాత్రమే. కలయవాది ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 185 మా.టురొడ్డు ముద్రాను అన్ని వాడుకలెవ

వాతావరణ నిమితి

1923-సం. ఆగస్టు నెల 13-వ తేదీ సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వీలైన 1-వ తేదీనందే వర్షము	వీలైన 1-వ తేదీనందే వాతావరణము
గోపాలపురం	85.5	79.4	...	8.51	7.08
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	90.8	77.6	...	2.58	8.31
కాకినాడ	89.8	75.9	0.58	9.82	3.89
మచిలీపట్నము	98.8	77.2	...	7.07	6.67
గుంటూరు
కర్నూలు	89.8	75.6	0.07	7.55	2.53
బళ్లారి	88.7	73.5	...	2.77	1.58
అనంతపురం
కడప	95.2	81.8	...	2.42	6.85
నెల్లూరు	96.4	77.1	0.05	6.56	1.28
మద్రాసు	97.9	76.1	0.08	4.82	2.84
కడపూరు	98.7	80.2	...	6.48	0.12
కర్నూరు
నెల్లూరు	92.8	78.8	...	5.25	4.29
కోడంబత్తూరు	81.5	69.6	0.21	4.81	1.20
తిరుచనాపల్లి	87.7	79.1	...	1.12	2.87
నాగపట్నము	95.5	78.1	...	1.46	8.16
పుదుకోట
మధుర	94.2	74.8	...	0.56	4.25
పాంబన్	89.2	78.2	...	0	0.76
తిరునల్వేలి	0.45	0.55
తిరుకేంద్రము	78.1	71.0	1.19	1.04	16.58
కొచ్చిన్	80.7	72.4	1.54	2.06	34.81
కాలికట్టు	78.2	72.4	2.20	98.94	26.05
మంగళూరు	84.3	76.6	0.08	108.3	23.58
బెంగళూరు	79.5	6.6	...	7.56	1.50
హస్సన్
మేకలూరు	67.6	62.2	0.68	115.2	34.82
రైచూరు
హైదరాబాద్
కాల్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
హైదరాబాద్
కొడైకనల్	64.4	52.2	0.18	5.65	6.82
ఉదకమండలము

సర్కారులు: - ముఖ్యము దిట్టముగ గావు. విశాఖ పట్టణమునందే ఆర్థిక కమిటీ. వేదము మామూలుగనుండెను. కాకినాడలో 1/2 అంగుళము వర్షమునుగిరినెను. దక్కను-కర్నూలు లన స్వల్పవర్షము గురినెను. ముఖ్యము దిట్టముగలవు. ఆర్థిక కడపలో తక్కువవును. అచ్చుట రాతివేదము 5 డిగ్రీ లధికము.

కర్ణాటకము: - స్వల్పవర్షములు గురినెను. ముఖ్యము దిట్టముగలవు. ఆర్థిక కమిటీ. కడపూరునందే 1/2 డిగ్రీ లధికముగ నుండెను. మద్రాసునందు 3 1/2 డిగ్రీలధికము.

ఎస్. ఆర్. సామ్రాము.

వాతావరణ నిమితి.

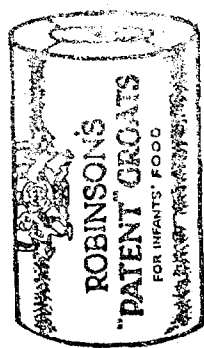
బెంగాలు నేషనలు బ్యాంకు సమావేశము

కలకత్తా 12 ఆగస్టు: - బెంగాలు నేషనలు బ్యాంకు యొక్క వాటాదార్ల సామాన్యసమావేశము ఈదినమున జరిగెను. అధ్యక్షుడగు బి. చక్రవర్తిగారు ప్రసంగించుచు అల్పమున బ్యాంకు దివాలావలన నా సమయమున ఋణదాతలందరూ నొక్కమారు నేషనలు బ్యాంకుమీద వదిలినందు ఇంటిముఖ బ్యాంకువారి సహాయముతో వారి కడదరకు చెల్లింప గలిగితిమనియు ఈ ఇబ్బంది తాత్కాలికమైనదేననియు ప్రకటించి ఇదిగదరకులెనే సహాయము వచ్చుచెడల ఈ తాత్కాలిక కష్టమును బాటగల మాయుడదేవెనె.

లాభకరమగు ప్రారంభము

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు పొట్టుదీసిన పెద్ద గోమలను మీ బిడ్డలకు ఆహారముగా ఉపయోగించుడు. వారు బాగుగా పెరిగెదరు. ఎముకలు వృద్ధియగును; సులభముగా జీర్ణమగును. జీర్ణమునకు, జీవితమునకు మూలాధారమైనట్టి కర్ణి కకు మంచినత్తువను కలిగించును. బిడ్డల తల్లులకు యిది అత్యద్భుతమైన ఆహారము, రోగులుకు, ముసలివారికి ఇది సులభముగా జీర్ణమగును.

Robinson's
"PATENT" GROATS

Manufactured by
No 2 KEEN, ROBINSON & Co., Ltd., London.
(Incorporated With) ENGLAND.
J. & J. COLMAN Ltd., Norwich & London.

ప రీ క్ష కు ని ల చి ఖ్యా తి గాం చి న

శుక్లనష్టము మాత్రము 50 కి 1-4-0

పూతని

పైత్యరోగములకు దివ్యావధము - రసాయనము సీసా 1-కి రూ 1-0-0

ఈ పైజప్రత్యేకము

ఓ. పర్ ఆంధ్రుకో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

జాతీయపతాక సంరక్షణము

వంగరాష్ట్ర వలంటీరులు

12 వ తేదీ సాయంత్రము కలకత్తానుండి 28 మంది వలంటీరులు నాగపూరుకు బయలుదేరి. వారము సత్యాగ్రహ మొనరించెదరు.

11 వ తేదీని నాగపూరులో అరెస్టులు

11 వ తేదీని నాగపూరులో రై అరెస్టునాడ 18 మంది వలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. వారిలో 15 నరు పట్నానుండి వచ్చిరి.

ఒక మార్చానో యువకుడు ఈ అరెస్టు అనుమతి గొన న్నట్ల ప్రకటించుకొనున స్వేచ్ఛలేమను చేశెను. అందువలన చాలావ్యయము గలిగింది. అతడు పరామర్శయ్యెను మిమ్ములనెదురు గుండరాదు మంటిపలలోకలసి నాగపూరువెళ్లి సత్యాగ్రహ మొనరునగా అరెస్టుచేసి పూచీత్తు నిమ్మిరి. అతడు మంటిపల తుమావణిలో పూచీత్తు నిచ్చెను. అతనిని వెంటనే వదిలేసిరి.

శాసనసభలో ప్రశ్న

“144 వ క్లౌజును రద్దు చేర చేయెను. సత్యాగ్రహ మొనరించిన వారిని పం దరిని ఎట్టి ప ర తు ల ను కొరకుండ వెంటనే వదిలెను” అను తీర్మానము శాసన సభలో నామోదించబడెను గాని వాని నెత్తు దివ్యునిచేతని మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో హోమంబాదు నియోజితసభ్యు డగు జయస్వామిగారిచేరి. ఈ తీర్మానమును గూర్చి ఆలోచించుటకు దొరతనము వారి కిప్పుడు తీరుబడిలేదు. ఈ శాసన సభలు మిగిలి నవిమ్ముకు ప్రభుత్వకార్యసంఘసభ జరుగను ఆసభలో యీ తీర్మానము లను గూర్చి ఆలోచించెదని శాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యుడు నడిచెను. ప్రభుత్వమువారికిని కాంగ్రెసువారికిని సత్యాగ్రహము విషయమున సమాధానమును కుదుర్చుటకు శాసనసభ్యులర జయస్వామి ఆహ్వాదముగార్లు సత్యాగ్రహనాయకులతో ముచ్చ టించిని తెలిసిరి. సమాధానపు పరతులేవో తెలియలేదుగాని 10 వ తేదీనుండి రాయబారములు జరుగుచున్నది.

శాసనసభ్యులకు విందు

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలో సత్యాగ్రహతీర్మానము లామోదించబడినందులకు నాగపూరులో 11 వ తేదీ సాయం కాలము సేటుదలలగాను విందుచేసిరి. ఆ విందుకు అధ్యక్షుని మంగ్రులను ప్రభుత్వోద్యోగులుగానిసభ్యులనందరిని కిరలూలుగా రాహ్వరించిరి. (ఆ. (వె))

అవసర దేశీయమహాజనసభ

చెన్నపురి మండల ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘ ప్రతినిధుల ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు నెల 15 వ తేదీన ఢిల్లీనగరమున జరుగ నన్ను ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ మహాసభకు ప్రతినిధులుగ బోధగారు ఈ సంఘసభ్యు లెల్లరు ఈనెల (ఆగష్టు) 19 వ తేదీలోపుగా రు. 50.00 ల ప్రతినిధి యనుముతోనూడ దరఖాస్తును ఈది గున సంకేతముచేసిన కార్యదర్శియొద్దకుపంప రాల్సియు. దర ఖాస్తున మూకాలు కార్యదర్శియొద్ద నే చిట్కను. 19 వ తేదీకి కరవాతము దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

10/41 పదార్థాంతరాలవేది } గద్దెరంగయ్యనాయుడు, }
జరిచివున్న, మదరాసు. }
18-8-1928 } కార్యదర్శి.

బాబరు అకాలీలు

మరియొకవార్య వెల్లడియైనది

గోరకంకరాలూకాల్ రూర్కిలో హయతులూరు ప్రభుత్వదగు దివానుసింగను యువకుడు తన రహస్యములను వెల్లడు నారహస్యముల నద్యోగములకు తెలుపుచున్నాడని 'బరు అకాలీలు' అనుమానపడి ఢిల్లీవరీనెలో నరసిని చంపిరి. నరసిమ్ముకు కనము నోక గుడిలో పాతివెట్టి వైన యిటు లో చచ్చా వేయించిరి, అని విచారణలో తెలియగా పోలీసు యను సివిలు సర్జనును అగ్రామమున కేగి అగుడిలో యిటు ను క్రవ్వించిరి. అదుగున దళము కనబడెను. అకాలీలు నాసింగు కలమేమునిపోల్చుడెను. అతడు కర్మలో నేమర ల్పించి బాబరు అకాలీలు తెలుపుటచే అరెస్టయ్యెను యు నామాట మిచ్చియింది. ఇపుడాకమును మాడగానే ర నిశ్చేష్టులెరి. ఆ చుట్టుపట్ల చాల సుఖోభయము కలిగినాని యోడు సి. ఎం. గెజెటుకుర్రుల వ్రాసెను. (ఆ. (వె))

మాలానా యాకూబు హుస్సేను నేటుగారు

శాసనసభలకు వెళ్లగూడదని తెలిపిరి

చెన్నపురిలో బహిరంగసభ

అసహాయోద్యమము నవలంబించి కారగృహమునకేగి కడలూరు చెరనాలనుండి విడుదలైన చెన్నపురి శాసనసభలకు మాలానా యాకూబుహుస్సేను నేటుగారి స్వాగతమొసరుటకు నిన్న సాయంత్రము తిరుతిక్క జికో సమాధిలో ముగ్ధుడై రాష్ట్రీయ భిలాభతు, చెన్నపురి (దీని) మండల కాంగ్రెసు సంఘముల ఏర్పాటుపకారము ఒకాంక్షనభ జరిగింది. ఆ సభలో నేటుగారి కి స్వాగత మొస గ బ డె ను. కి ర్న ము క రి యు చు న్న ను చా ల మంది సభ్యుల కచ్చిరి. శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి భ్యుత్కరీం చేస రని తెలుపబడెను. కాని వారు కొంతయు అలభ్యులుగావచ్చిం దున మొదట కొంతసేపు శ్రీమంత్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి భ్యుత్కరీ వహించిరి. పిమ్మట శ్రీనివాసయ్యంగారు వచ్చి అభ్యుత్కరీ వహించిరి. జేకోవై కొండా నేటకపృథ్యులకులు, స య్యదు మార్తికానాపేట, జి. వి. గో పా ల స్వామి మొదల్యార, సి. అబ్దులు హకీంసాహెబు, ఎస్. సత్య మూర్తి, వశీ మహమూద్, సి. చక్కరయ్య, ఎస్. కృష్ణస్వామి శ్యాంధేరంగయ్య వాయుడు, పాదుకామను కల్యాణి (పంకాలు), మరాఠ, అబ్దులుఅలీవు మహాకీగార్లు మున్నగు ప్రముఖులు వెళ్ల ముడి వచ్చిరి.

నేటుగారు కాంగ్రెసుకొరకును భిలాభతుకొరకును ఘన మకునేవచేసిరి. వారికారెండుసంఘములకుమునను స్వాగత మొసగుచున్నానని రాజగోపాలా చారిగారుచెడిని నేటుగారిని క్రమించుచు కొంతసేపు ప్రభుత్వించిరి.

మాలానాబిరుదము

పిమ్మట జవాబుసయ్యదు ముహ్మదా సాహెబు (తిరువు నాపల్లి) గారు ఉరుదుభాషలో సత్కారభాషమును చెడిని నేటు గారికి సమర్పించిరి. నేటుగారుచేసిన జేకోనేడయిన హిందూకు హమ్మదీయ మైత్రి వారొనరించినప్రయత్నమును మలబారుకు వెళ్లగూడెను ఉత్తరపును తిరస్కరించుటతో వాడుమాసిన శ్రేయ్యమున ఆసక్తి వత్తెనునందు ప్రకంపింపబడెను, మహమ్మ దీయ ప్రముఖులు నేటుగారికి మాలానాబిరుదము నొసంగిట్లు గూడ నందు వివరింపబడెను.

పిమ్మట మాలానా యాకూబుహుస్సేనుగారు వారికం దరిని ఉండనములంబించి ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

రెండేడ్ల క్రితము నేను చెరనాలకు వెళ్లసరికి జేకోయై లై క మత్తములో స్వరాజ్యముకొరకు దీక్షతో సంరంభముగానించు చుండిరి. నేను మరల నేడు చెరనాలనుండి వచ్చునకి ఒండొయిల కత్తుల కత్తిరింక సిద్ధపడియుండి. హిందువులకును మహమ్మ దీయులకును మైత్రిలోకి విశాధమేదెను. ఎన్నడును కలం గూడని విశేషములు గూడ నేర్పడినవి. ఉర్దీ-విజయమునకు మనజేకోయులందరు కలసి ఉక్కిరము చేసిరి. స్వాతంత్ర్యము కొరకు చాలజలజడి పడుచున్న వారి కందరికి సినిజమును చాల గొప్పవిషయములను బోధించుచున్నది.

ఈరమృల ఆత్మగౌరవమునకును మహమ్మదీయమత ప్రాచీన సాంప్రదాయములకును భంగముకలుగనిట్లెరి కొంతకలుగలే నని ఈరుమ్మజేకోమువారు దీక్షబూరి. ఇతరభాగులవారికి కల నేర్పును సమాగోవమును తమకొంగట్టి ఏవరతులకును ఈరుమ్మ లంగీకరింపలేదు. ముస్తఫా కెమాలపాషాగారి కోరిక లన్నియు లంగీకరింపబడిననీగిని వాకొత్తకొనలేదు. వారెటుల పట్టుబట్టిరి. అందులన వారు కోరికవకారమే సంధించిరి. ఆ రీతిగా భారతీయులమకు మనము గూడ స్వరాజ్యముకు బడయు టనుగూర్చి దీక్షబూసలెకు అట్టి తరుణమువచ్చును అపుడు ప్రభు త్వమువారు కొన్నివరతులను తెలివెదగ. ఎక్కడికక్కడ కే సం తృప్తిజెందు యీ వరతుల కంగీకరింపుదని ఆపుడు కొందరు దుర్బోధచేయుటకు సిద్ధమగుదురు అరీతిగా వారు చాల చాపల్య మును కలిగి చెదరు. అట్టి చాపల్యము కలుగకుండుటకు ఉర్దీ వారిరలె మనముగూడ కట్టిబట్టుదలను బూనలెను. సంపూర్ణ స్వరాజ్యము నొసంగినగాని మరే సదుపాయములను మే మగి. రింపవని మనము స్పష్టముగా తెలుపలెను.

కాంగ్రెసులో రెండుకత్తలేముట చాల కోవనీయును శాసనసభలకు వెళ్లదలముట కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములకును మహా

కెన్యా హారటాలు

ఆగస్టు నెల 21 వ తేదీని జరుపవలెను

భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని ప్రకటనము

కెన్యాభారతీయులకు క్రితకాలముగ బ్రిటిను దొడ్ల మువారు నిర్ణయించినందులకు భారతదేశమువారు తమ అసహ తిని వెలుపుటకు చేకోమనందరిటను ఆగస్టునెల 26 వ తే అదివారమునాడు మరలాలు జరుపవలెనని విశాఖపట్టణము భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిరిగాని 26 తేదీ హిందువులకు మాధ్యమగు కుడుగుదినమగుటచే ఆకాడ మాటలుజరిపి చాలమందికి చాలయ్యిందికలుగునని పలువుర నాకు తెలిసిరి గాన 27 వ తేదీని మరలాలు జరుపుకట్లు నే నిర్ణయించితిని.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి యితరదేశములలో నిరిసి ము తెల్లవారితో సమాన గౌరవమును భారతీయులెన్నటికి కొరగూడదు. భారతీయులు బానిసలు అని కెన్యాను గూర్చి బ్రిటిషుదొరకమువారు చేసిన నిర్ణయములన స్పష్టముగా తేలివది. సామ్రాజ్యమునం దంతటను భారతీయులకు సమాన స్వాతంత్ర్యము కల దని బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారు ను సామ్రాజ్య సభ వారు నుచేసి న ప్రక టనము సిద్ధు బ్రిటిషుదొరకమువారు తృప్తికరించి కాలబద్ధి. బ్రిటిషువారు క్షాయము చేసెనరనియు సామ్రాజ్యమున భార తదేశమునకు గౌరవసానుల దొరుకుననియు నానించుట ని(వ) యోజక మని యా నిర్ణయములన మల భారతీయులందరికిని తెల్లమైనది.

ఈవిషయమును బాగుగాగమనించుటకును, స్వాతంత్ర్య సమాగోవములను జడయుటకు భారతీయులు గట్టిపీక్షను బూనియున్నారని ప్రపంచమునకు తెల్లడించుటకును యీ నెల 27 వ తేదీని కాంతి యంతముగా దౌర్జన్యమేమి యు లేకుండ సంపూర్ణము గు మరలాలు జరుపవలె నని కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఆనాడు చేకోమనంతటను బహిరంగసభలను జరుపలెను. మనము స్వాతంత్ర్యమును సామర్థ్య మును గడించిననీ గాని విదేశీ కలందున్న భారతీయుల హక్కులను కాపాడాలమని కెయూపిపార్లమెంటులన స్పష్టమైనదని ఆనాడు అసభలలో తీర్మానముల నామోదించలెను. భారతీ యులలో అన్నిరాజకీయపక్షములవారునుగూడ యీకెన్యాహర టాలునందు కలసిపనిచేయుట కట్టి అభ్యంతరమునుండదని సమ్మత మువారి నేటులపనిచేయగోరుచున్నానని భారత కాంగ్రెసుసంఘా ధ్యక్షుడు నేడు చెన్నపురినుండి ప్రకటించెను.

సింధు హైదరాబాదులో ఊరేగింపు బహిరంగసభ

కెన్యా నిర్ణయముపట్ల అసమ్మతిని తెలుపుటకు 11 వ తేదీని సింధు రాష్ట్రమున హైదరాబాదులో ఊరేగింపును బహి రంగసభయను జరుపబడెను. కాంగ్రెసు, స్వరాజ్య, నేవనలు హోమయూలు సంఘములవారు కలసి ఏర్పాటుచేసిరి. కెన్యా భారతీయుల కోరికలు క్షాయమైనవని బ్రిటిషుదేశము పటనుగూడ గ్రహించకపోయిననో సామ్రాజ్యముతో మాకట్టి సంబంధములేదని వర క్తలాసభలోనుకట్టింది. (ఆ. (వె))

డాక్టరు కిచలూగారు

అమృతనరు చెరనాలనుండి 11-వ తేదీ

ఉదయమున వదలిరి

9-వ తేదీని డాక్టరు కిచలూగారిని అమృత నరు చెరనాలకు తీసికొనివచ్చిరి. 11 వ తేదీ ఉదయమున వారి ని చెరనాలనుండి వదలిరి. వారిని గొప్ప ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లిరి. రాజమార్గములందు వేలకొలదివారులు జనబహుత్వము లతో స్వాగత మొసగిరి. (ఆ. (వె))

తొన్ని నిర్ణయములకును గూడ వి. భిము. స్వరాజ్యము వారి ఉద్దేశమును ప్రభుత్వమున గూడ సుకలులే యొకను కాంగ్రెసు ప్రతిఘటనగా వారు శాసనసభలకు వెళ్లుట సమంజసముగాలే దు. శాసనసభలకు వెళ్లి అరట సహాయమును నిరాకరిస్తమ నుట వివరీతముగ లోచుచున్నది. క్రమముకలు కలిగియున్న నిరు త్యానా స్థితిని పరిశీలించి కాంగ్రెసునాకు క్రొత్తదాని మామరలే నని మాలానా నేటుగారు నడిపిరి.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము - ఏలూరు

"సావిత్రి"

బ్రహ్మశ్రీ యడవల్లి సూర్యనారాయణ గారికి బహుళాకరణము

ఈ సమాజమువారు మొన్న కనివాడరాత్రి మూడవసారి 'సావిత్రి' నాటకమును బ్రదర్శించి పొగడ్డలనిరి. వీరు కవిత్వ మూడువారముల నుండియు ప్రతివారమున సావిత్రి నాటకమును ప్రదర్శించుచున్నది. అయ్యది యే దశమవల వాక్కించి నాటక కాల యంతయును ప్రేక్షకులతో నిడిపోవుటయు జూడ ప్రత్యేకముగ నింజేదో ఆతిథియుగలదని యూహించవలసి వచ్చుచున్నది. సభ్యులకుని పాతన ధరించిన యడవల్లి సూర్య నారాయణరావుగారి ఆభివ్యవస్థమున, గాన శైలి, ధీరోదాత్ర నాయకానుకూల వేషభాషాదులను యెన్నిసార్లు వర్ణించినను పునరుక్తిదోషముండనేరదు. వీరి నుండలి ఆతిథియు మును గనుగొనియే, సికిందరాబాదు వాస్తవ్యులను ప్రస్తుతము మద్రాసులోనున్నట్టియు మాచెర్ల రామ్మగారి పుత్రులగు శివ చింతలయ్యగారు వారికి వెండిపోతేనెన గొడ్డలిని నిచ్చి, కట్టెలు మోపు గట్టుటకు వెండి త్రాడునున్న పారిశోషికముగ నొసంగి యాకముందు సావిత్రినాటకమును ప్రదర్శించినపుడు యాతిథికిరములనే యుజయోగించవలసినదిగ కోరిరి. సానబట్టిన వజ్రము అతిప్రకాశముగ మెరుము ముద్ది నూర్యనారాయణరావుగారి ఆభివ్యవస్థలను నివర్తకులని పాత్రమున మూడుసార్లును జూచినవారికి మొదటి చానియందు కన్న రెండవదానినందున అంతకన్న మూడవదానియందును విశేషమును గాంచుటలు గన్పట్టగలదు. సభ్యులకుడు ద్యుమత్యేనమహారాజ పుత్రుడయ్యును, బాల్యంబు నుండియు వనవాసమును తాపసస్థివాసున అలక్ష్యముండుటచే సావిత్రిని వసుంధరపుడున, అనుబంధో ఆడవికి కట్టెలు కొట్ట బోవునపుడును, తాపననికలెగాక రాజసంస్కృతి వలె వర్తించుచు నాగరజడగు రాజు వసవివరము బోవునటుల నుండెను. తాపన చర్య, వేషభాషణంబుల మాత్రమే గన్పట్టెగాని ఆభివ్యవస్థలను లేజేమోనని కంకింప గారణంబగుచున్నది.

సావిత్రిపాత్రను ధరించిన కడియాల రత్నయ్యగారు గూడ యధాప్రకారముగనే చివరభాగమున యమునివైపు యాక్షణిసీత, ంబుల సారిచి అగ్నితుల్యమగు సాత్వికత్యమాహాభ్యుదయము ప్రకటించునపుడు అద్భుతముగ నుండెనని చెప్పికోరికలయెను.

యముడును పాత్రాధిపతి పోషించి ఆభివ్యవస్థలకు కమకుల కాకలమును చక్కగ బ్రయోగించిరి.

కృష్ణతులాభారము,

నిన్న సాయంత్రము 5-30 మొదలు 8-30 వరకును యీ నాటక సమాజము వారు కే. శ్రీ. ముత్తరాజు నుబ్బారావులకు తులాగారిచే రచించబడి నుపనిధి వడసిన 'కృష్ణతులాభార', నాటకమును కడుంగడు మనోహరముగ బ్రదర్శించిరి. ఈ ప్రదర్శనమును సందర్శించుటకు జన్మి ను ముత్తా నుబ్బారావుగారు కడు చేసిరి.

ఈ నాటకములో అపభ్రాంశుని పాత్రలు (Minor Characters) యేమియును లేవు. అన్ని పాత్రలును నాటక ప్రాసం భమునందు తుదివరకు రంగమున దురయ్యును, పోవుచుండవలసిన వే. అట్టితరి, కృష్ణ నాగద, కక్కిలేటి, సభ్యభాషా, మిత్రులంద, అరవింద, వాసంతి పాత్రలు ధరించినవారిందగున తమతమ కాళలను చక్కగ ప్రదర్శించి సభ్యుల శాసనంబాధి నోలలాడించిరి. కొన్ని నాటక సమాజములందు ఎర్రో ఒక్కో యిద్దరో కుళలులగునండి మిగిలినవారందరను నుధ్యరకమునా రుండురు.

ఈ సమాజమునం నెల్లగాక అందఱును మంచి శిక్షను పొంది ఆత్మప్రతిభలవారు నున్నారు. దీనినిగాంచియే ఆనందమును బట్టి నాటక సభగా నొకరు ఆకుపుగ నొక వద్యమును బదివి ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రప్రకాశికా సంపాదకులగు ఏ. సి. పాగ్లసారధి నాయుడుగారు, కా. నాగేశ్వరరావు ప. తులగాడును ప్రేక్షకుసాహిత్యముల బిల్గిరి.

జన్మి ను ముత్తా నుబ్బారావుగారు విశ్రుంపక్షమున సమాజమువారి ఆ ప్రదర్శనమును గోరయాడును యిదివర కన్ని నాటకములకేల రాకపోతినాయను విచారమును వెల్పుచు ఆంధ్రభావకు సభభాషను ఇమిందాగుగారును చేయుచున్న మహాపకా

దక్షిణకనరా వరదలు

బంటువాలునందురు 50 లక్షల నష్టము గలుగుట

బాధితులకు సహాయ మత్వనసరము

మంగళూరు ఆగస్టు 11 - బంటువాలునండి కర్నాడు సదాశివరావుగారు ఇల్లు తండ్రివార నుండి. వరదవలన బంటు వాలునందొక్కవోటనే దాదాపు రు 50 లక్షల నష్టముకలిగిన న. దాదాపు వేయిగృహములు పడిపోయెను. 2 లక్ష 8 వేల కరణా. తుల కట్టణమునందు తలదాచుకొనుచున్నారు. ప్రజలు అవారములేక మ. మల ముడుచుండి. వారికి సహాయ మత్వపు సరము. బాధితులకు వెంటనే సహాయ మొనర్చుటకు ఇచ్చట సాధ్యముగాదు. ప్రజలందరిని వెంటనే కర్గరనున్న మంగళూరు, పుత్తూరు మొదలగు కట్టణముల కంపివేయుట అగరసరము. ఈ సందర్భమున ప్రజల్నియు లాసగ్గుచున్నది. బాధితులకు సహాయ మొనర్చుటకు తులకొంది ధనముగాగనియున్నది. ఉడిమియును కేంద్రసహాయ సంఘము ఏర్పాటు చేయబడెను. వాటి అబ్బుల్లాసాహేబుగారు దీని కధ్యక్షులు కర్నాడు సదా శివరావు, నారాయణ రావుగారు కార్యదర్శులు, నయంబల్లి ఆ నందరావుగారు కోశాధికారి నియమించబడిరి. ఈ సంఘము 15 ప్రజేక్షులందు ఉపసంఘముల నేర్పరి విశిష్టమున పంచి వెట్టుచున్నది. వస్త్రములు గూడ పంచివెట్టబడుచుండెను.

మలబారున వరదలు

ఆగస్టు 9: - మలబారునండి ఇల్లు చెలియుచున్నది. పడిపోయిన దినుసులనండియు జల్లు అంతటను కుంభకృష్టి గురియు చున్నది. అందుచే చాలప్రజేక్షులందు వరదలు సంభవించెను. దక్షిణమున భరతానది కట్ట చాల ప్రజేక్షము లందులెకుటచే జల్లిపురము - పట్టాంచెల భక్తి రైలు మార్గముపై నీరు ప్రవహించుచున్నది. చాలగృహములు పడిపోయెను. కొన్ని మృత్యు శేఖరములు కొట్టుకొనిపోవుచు గానయ్యెను. రామకృష్ణకార - నీల బూతులమధ్య కొద్దు చాలా ప్రజేక్షముల లో చాలఅడుగులలోకు ప్రవాహమునమును గుటచే బడ్డ రాక పో. లు సాగుటలేదు. మామూలు బండ్లు మోటారు బండ్లుగూడ లేవుల మీద దిసికొని పోవుచుండెను. నైరుతి చాలవరకు నష్టమైపోయెను. ఉత్తరమలబారునందుకును మత్తూరున 50 గృహములు కూలిపోయెను వారై చెలియవచ్చెను మంజేశ్వరముకు ఉత్తరమున గల రైలు స్టేషనులలోను మంగళూరుతోను రైల్వరాక పోకలు కొన్ని దినుసులుగా నాగిపోయెను. ఈ రైలు మార్గము నందు తెలిపోయిన కట్టలను బాగుచేయుటకు కాలి:ట్టునండి పనివారు వెళ్లిరి మరన్యుకులూ:ర్పుటకు కొన్ని దినుసులు పట్టు ను. నిన్నటి నుండియు వరదలు కర్గరనూచనలు గానయ్యెను.

జమీన్ దారీ గ్రామాదుల కట్టించి వివ నములో ఆక్షే పణము చెప్పుకొనుట కొనంగబడిన గడువు చాలదనియు మరీ నాలుగుమాసము లిన్యలముననియు మదరాసు రివిన్యూ క్షేట రీకి తాము వ్రాసి:ట్టు అయ్యగారి కిరుపతిం జగారు మాకు తెలుపుచున్నాడు.

రమును గొనియాడి, వీరి కొక మాసము యాయూరనుండి నాటకముల ప్రదర్శించవలయునని కోరిరి.

వారదపాత్రమును ధరించిన అద్దంకి శ్రీ రామ మూర్తిగారు తమకుగల సంకీర్తనమును జూపుచు జగదాలవీరి యనందగు:ట్టుగనే ఆభివ్యవస్థలను. వేషమునంజుత్రము తల కడగట్టుకొని వెలిగినపుడు గడ్డముమాత్రము వెరుగదా, నన్ను నుడువా, యనిన తేజముగల్గెను. వారయనకు గడ్డముగూడ నుండిన బాగుండెడిది.

కృష్ణపాత్రమును యడవల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు ధరించి, సర్వజగన్నాధిత్యమున, బహుభార్యాప్రియ్యామున, మహామునులయెడ భక్తియు వివరముగ జూపిరి. భావంతులకుల వివేకంబు అన్నియును ఆపాత్రధారణమున వెల్లివిరిసెనని చెప్పిన సరికేయోక్తిగానేరదు.

కక్కిలేటిపాత్రను ధరించిన కడియాల రత్నయ్యగారు తుల సీతుపాత్ర్యమును వెల్లిడించునపుడుకు, సుకుత్తుల యెడ గౌరవమున, భగవత్పక్షిని జూపు:పుడును సంప్రదించుచుగ నుండెను.

ఇన్నియేల యాగమాటమువారే నాటకము ప్రదర్శించిన ను మొదటినుండి చివరవరకును ఆనందదాయకముగ నుండి, నీ తిబోధకమును నుండెనని జెప్పవలయును. ఇందొ:విధమైన గాంధీ ర్యముగలదని జెప్పవచ్చును. ఈ సమాజమువారికి చెప్పవలసినది ఆ ప్రోత్సాహము నొసంగెదరు గాక!

అరవిందమున వర్ధంతి

ఆగస్టు ౧౧ తేది బుధవారము

ఆంధ్ర దేశమునం దంతటను వర్ధంతిని జరుపవలెనను విజ్ఞప్తి

వీరారాధన సనాతన సాంప్రదాయమై ప్రపంచమునందంతటను భక్తికేంద్రంతో నాచరింపబడుట గర్వవిదితము. పూర్వపురుషుల విషయమేగాక ఆధునికవీరుల త్యాగుల వర్ధంత్యుత్సవముల గూడ మన విటీవల జూపదముగా జరుపుచు మనగౌరవమునా కాపాడుకొన బ్రయత్నించుచున్నాము. లోకమానవని వర్ధంత్యుత్సవము మేల్బురియై యున్నది. వక్తిపుత్రికయమున లక్ష రూపాయల కానకయు సహస్ప. జబడినది. గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంత్యుత్సవము నాచరింపాలము నానెకు హియాచల వర్ధంతియు భక్తికేంద్రంతో జరుపుచున్నాము.

ప్రభుమునుండి జాతీయోద్యమమునకు నూతనమైన పని క్రమైన భావిశేషమును బుట్టింది జేశమందంతయు నూతనకేంద్రిం గలిగించి వ్యక్తిమోక్షమును మరి భారతమోక్షమునేగాక ప్రపంచ మోక్షమునే కాక్షించి ఈశ్వరసాక్షాత్కారము కొఱుట మహాతప:బోధ్యుడను శ్రీ అరవిందుని వర్ధంతిని మన మింత కఠిన జరుపకుండుట మిక్కిలి విచారకము. ఇపుడైనను మన భక్త్యమును గుర్రెఱుంగుకము, అరవిందకు మహాముఖి. అనాధారణపురుషుడు. ప్రపంచమునాగించి నూతనసభకు నుద్యోగించుచు మహాకేంద్రి ఈ మహామహుని జన్మదినము ఆగస్టు ౧౧ తేది కాన ఆంధ్రదేశమునం దంతటను అరవిందుని వర్ధంతి యుత్సవము జరుప బ్రార్థితులు.

చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణ.

* * * * * నెల్లూరులో అరవిందమున వర్ధంతి

శ్రీ అరవిందమున వర్ధంత్యుత్సవము ఈ నెల ౧౧ తేది బుధవ రము సాయంత్రము ౬ ఘంటలకు నెల్లూరులో భరమండరమున జరుగను.

శ్రీముత వెదవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు రభ్యక్షులుగా నుండురు. శ్రీయుతులు గజ్జు నుబ్బారావు, ఎ. ఎ. గారు, విస్వా రాజగోపాలరావు ప. తుల, వి. వి. వి. ల., గారు, ను తికిందలు శ్రీ అరవిందుని జీవితవిశేషముల గుఱించి యుక్త్య సింపెదరు.

* * * * * అరవిందయోగి సందర్శనము

మాల్వీ వార్తా ప్రచారక సంఘ క్రెడిటి యిటీవలనే పురుచ్చేటిపోయి శ్రీ అరవింద ఘోషాగారి సందర్శించెను. అను దినమును జనగించున్న రాజకీయవిషయముల నన్నిటిని ఆరవింద ఘోషాగారు ఎప్పటికప్పుడు తెలిసికొనుచునేయున్నార. రాజకీయాందోళనమును గూర్చి మీ ఆభిప్రాయమును మాన్యు కొంటిరా చుని యడుగగా మార్పుకొనలేదని ఘోషాగారు తెలిపిరి. మరీ రెండేడ్లవరకు రాజకీయములందు బోక్యముకలిగియుకొను విషయమున నిరాసజగా తెలుపవలసినది. ప్రస్తుతము జగదుమన్న ఉద్యమమును (కొలలచే నామోదింపవాలిపోయినను మానసికముగ నామోదించుచున్నానని తెలిపిరి. వద్దలిని గూర్చి యింతను సర్ధారణచేయుటలో పోతి ననిరి. (స్వరాజ్య)

వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

క్రొత్త కార్యసంఘమును ఎన్నుకొనిరి

జూలై నెల్లూరులోగా రాష్ట్రీయ సంఘసభను జరుపవలెనని జూలై 16 వ తేదీని కొందరు సభ్యులు కార్యదర్శి వ్రాసి:ను అతడు సభను జరుపవలెనను 107 గురు సభ్యులు 11 వ తేదీ రాత్రి కలకత్తాలో యిండి జను అపోసీవిన నుగోలులో సభచేరిరి. ఆగధకు కార్యదర్శి రాలేరు. భారత స్థాయిసంఘము వారు బొంబాయిలో నామోదించిన తీర్మానమును రాష్ట్రీయ స్థాయిసంఘమువారు కూడ నామోదించిగాని రాష్ట్రీయకార్య సంఘమువారి తీర్మానమును తిరస్కించిరి. గాన స్థాయిసంఘము వారికి కార్యసంఘముపైని నమ్మకములేదు. గాన స్థాయిసంఘము వారు కార్యసంఘమును ద్విభుజుచున్నార అను తీర్మాన మా సభలో నామోదింపబడినది. కార్యసంఘమునకు మాలానా అక్రంభానుగానిని అధ్యక్షునిగను భూపతి ముజుందారుగానిని కార్యదర్శిగను మరీకొండినిని సభ్యులు:ను ఎన్నుకొనిరి. ఢిల్లీలో జరుగు అవసరసభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకును వెనకటి కార్యసంఘునిబంధనలో మార్పవలసినవనిని మార్పుటకును కార్యసంఘమున కధికారము నొసగిరి. (అ. వె)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 13 వ తేది

సోమవారము

తెల్ల ఆఫ్రికా

ఆఫ్రికాను శ్వేతభూమిగావించవలయునని, తెల్ల వారు గట్టిపట్టుకట్టిరి. ఇంగ్లండు ఇందకు తోడ్పడుచున్నది. మెకర్తను అను దక్షిణాఫ్రికా ప్రముఖుడు, మంత్రులకక్షమునకు జేరినవాడు. ఇతడు డర్బనులో తెల్లవారు జేసినసభలో భారతీయులపై నిప్పులగక్కుచు ప్రసంగించెను. దక్షిణాఫ్రికాలో యూరపియును నాగరికమును సుస్థిరముగ నిలుపవలయునని వీరివాదము. దక్షిణాఫ్రికాలో శ్వేత నాగరికమును వ్యాపింపజేయవలయుననియు, ఇందు కొరకు కష్టపడుచున్న కెనియా తెల్లవారి సత్ప్రయత్నములకు చేయూత నొసగవలయుననియు, మెకర్తనుగారు తీర్మానము నకపాదించగ, ఇది ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడెను. దక్షిణాఫ్రికా నివాసులపై అణగారిన దయను గనుజలచెడి తెల్లవారు, సల్ల ఆఫ్రికాను తెల్లగజేయుట కేల ప్రయత్నింపవలయును? సల్ల ఆఫ్రికాను సల్లగనందనియగువాడా? తెల్లనాగరికపు శ్రేష్ఠులను మెకర్తనుగారు మామూలు ధోరణిలో వివరించిరి. భారతీయుడు యూరపియునొకన్న హింపు ఆర్థికపరిమాణము నవలంబించునట. మెకర్తనుగారివాదము నందు కొంతవిషయమేమియులేదు. భారతీయుడు లెక్కనభివృద్ధి జేవించుట యొక పెద్దబోధము. భౌతికవాంఛల నతడు పెంచకొనకుండుట అతినిబోధము. అందుచే నతడు ఆఫ్రికాలో నివసించుట కర్హుడుగాదు. భోగముల నెవ్వడెక్కుడుగ ననుభవించిన, నతడు నాగరికవంతుడు. తిదితరులు మోటు వారు. మెకర్తనుగారి దృష్టిలో, మితముగ వ్యయపరుచుకొనుచు, కలిగినదానితో తృప్తిజెందియుండెడి భారతీయులు, సహచర్యమునకు ఒసకిరారు. భారతీయుడు తన మంచితనమునకై శిక్షార్హుడగుచున్నాడు. నిరాదంబరముగ జీవితమును గడుపుకొనుచున్నందుల కతడు నింగలపా లగుచున్నాడు. తెల్లవారి సిద్ధాంతములు నిరాధారములని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. భోగలాలసత్వమును ప్రధానముగ నెంచుటయే, జీవితపరిమార్చువని భావించుట, నాస్తిక్యమును సూచించుచున్నది. మానవుడు తిండికొరకు జీవించవలయు నను సిద్ధాంతము న కిది నిదర్శనముగుచున్నది.

ఇన్ని కవలసిద్ధాంతముల మధ్య, మెకర్తనుగారు జోడైతమును బయల్పరుచక పోలేదు. ఆసియావాసులు నేటాలులో వ్యాపించుటవలన, తెల్లవారి తిండి కిబ్బంది గలిగె నని వారు సూచించిరి. తెల్లవారి వాదమునకు స్వార్థపరత్వమే ప్రధానాధారమని తెల్లడియగుచున్నది. ఆఫ్రికాలో లభించెడి లాభముల నన్నిటిని తా మెక్కురమే అనుభవించవలయు నని తెల్లవారు ఆశపడుచున్నారు. ఆఫ్రికా స్త్రీల తేమముగూర్చి వీరు గనుపఱచెడి పరితాపము గాని, భారతీయులపట్ల నిరూపించెడి విచిత్రసిద్ధాంతములు గాని, వట్టిబూటకము లని స్పష్టమగును. తెల్లవారిలో బాటు భారతీయులకు నమోనపు హక్కుల నిచ్చుటకు ప్రయత్నము

జేయుచో, తెల్లవారిందరును దీనికి అడుపడెదరని, మెకర్తనుగారు బెదిరించుచున్నారు. జార్జియాపు బెదిరింపువలననే, తెల్లవారి పతము సాగుచున్నదని, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిటీవల దెలిసియుండిరి. శాంతియుతులగు భారతీయుల కోర్కెలను మాత్రము ఇంగ్లండు తృణీకరించుచున్నది. శ్వేతనాగరికమును కాపాడుటకు, భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూఢములలో నుంచవలయు నని, మెకర్తనుగారు హిత మొసగుచున్నారు. ఇట్టివారు కెనియా తెల్లవారి ఘనకార్యముల నామోదించుట వింతగాదు. దక్షిణాఫ్రికాను తెల్లవారు జయించిరట. అందకని భారతీయులు వారికి లోబడి యండవలయునట. హిందూదేశమును తాము జయించితిమి గాన, భారతీయులకు స్వరాజ్యము ఒకరిరాదని జెప్పెడి ఇంపీయలిస్టులు కొందరివాదము నిది బోలియున్నది. దక్షిణాఫ్రికా నేమి, కెనియా నేమి, సుక్షేత్రములుగ మార్చినది, భారతీయులే. తన సైన్యములతో హిందూదేశము ఆఫ్రికాను జర్మనుల బానిసండికాపాడెను. ఇందకు తెల్లవారి కినుమంతయు కృతజ్ఞత గనుపించదు. దక్షిణాఫ్రికాను డచ్చివారును ఇంగ్లీషువారును తమర క్తము భారబోసి సంపాదించిరట. అందుచే ఈరెండు జాతులకును దక్షిణాఫ్రికా జెందియండవలె నని మెకర్తనుగారి వాదము. కాని, డచ్చివారుగ బోయరులును, ఇంగ్లీషువారును ఒకరితోమెకరు పోరాడిన సంగతి, ఇప్పటివారి కింకను మరుపునకురాలేదు. భారతీయులయెడ క్రూరముగ బ్రవర్తించుట, బోయరుయుద్ధమునజరుపుట కొక కారణముగ సూచించబడెను. అదియంతయుబోయి భారతీయులను హింసించుటకు బోయరులును, అంగ్లేయులును ఇప్పుడు తలపెట్టిరి.

కెనియాలో నేమి, దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి భారతీయుల దుష్ప్రతిగాంచిన, తెల్లవారి స్వార్థపరత్వము మిన్నముట్టుచున్నదని తెలియును. కెనియానిర్ణయమునుగూర్చి బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిన ప్రకటనమునంతను చదివిన, హిందూదేశమున తృప్తిగలుగునని, ఇండియామంత్రిగారు భావించిరి. ఈవారినుండిన ఇంగ్లండుపతికలజాచిన, భారతీయులు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనుట శక్తి యనకాశము గనుపించదు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును, పీఠభూములను తెల్లవారికి ప్రత్యేకించుటయు, కెనియాప్రవేశమును నిరోధించుటయు, భారతీయులహక్కులను నిర్మూలించెననటకు సందియములేదు. వృద్ధు విన్లరులను రిపోర్టుచుగూడ తెల్లవారు నిరాకరించుట విపరీతము. వృద్ధు విన్లరులను రిపోర్టునందలి సూచనలు, ఇండియామంత్రికిని, కాలనీలమంత్రికిని జరిగినరాజీ ఫలితము. కెనియా తెల్లవారి కివిరుచింపకబోయెను. తుదకు తెల్లవారింకెలోరిన, నంతలేసాశర్యము లొసగబడెను. ఆఫ్రికానివాసుల తేమముకొర కిట్టినిర్ణయము గావించబడినటుల, బ్రిటీషుప్రభుత్వముగూడ దెలుపుట, వారిప్రతిష్ఠ కెంతయు భంగకరము. తెల్లవారికి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య మొసగుట కెనియా కెంతయు తగియున్నదట. ఇదిగూడ ఆఫ్రికావాసుల లాభముకొరకే గాబోలు! బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు దెలిపిన కారణము పరిహాసార్హముగ గనుపించును. కెనియా పీఠభూములను యూరపియునులకు ప్రత్యేకించుట న్యాయముగాదని కాలనీల మంత్రియగు ఎల్లిస్ప్రభువుగారు వెనుక నిర్ణయించి యుండిరి. ఎల్లిస్ప్రభువుగారు జేసినవాదానమును ఇప్పుడు భంగపరుచుటకు గల కారణమును, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు నిరూపింపజాలకబోయిరి. పీఠభూములను బాగుచేయుటకు యూరపియునులు ప్రోత్సహపరుపబడిరట. అందుచే వారికి పీఠభూములను

ప్రత్యేకి వలయుననుటకన్న నిస్సారముగా వాదముండబోదు.

కెనియా తెల్లవారి కొక్కరికేగాక, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కంతకును బాధ్యతవహించవలసిన బ్రిటీషుమంత్రులు, సామ్రాజ్యాధిపతులమును విడనాడి వర్ణవిభేదమును ముఖ్యముగ పాటించుటవలన, వారు తమధర్మమును కోల్పోయిరి. సామ్రాజ్యమునందు భారతీయులకుగల విశ్వాసమును భంగపరచిరి. భారతీయులను కడుసీచముగ జూచెడి సామ్రాజ్యము గూర్చి, వారి కెట్టికారవముండదు? ఆకారణముచేతనే సామ్రాజ్యప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు, వారు నిరాకరించుచున్నారు. సామ్రాజ్యసమావేశముతో తమకు నిమిత్తములేదని బలుకుచున్నారు. వారిస్వపరిపాలనాదర్శనము చలనమునొందుచున్నది. కెనియానిర్ణయము సంగీకరింపవలయునని, బ్రిటీషుప్రభుత్వము వారెంత గోరినను, హిందూదేశ మంగీకరింపజాలదు. దూర మాలోచించినకొలదియు కెనియానిర్ణయము అంగీకారార్హమని భారతీయులు గ్రహింపగలరని, లండను ప్రైముపత్రిక తన ప్రధాన వ్యాసమునందు హెచ్చరించుచున్నదిగాని, భారతీయు లింతటిదూర దృష్టి ని జూపలేనిమాత్రము ప్రైముపత్రికకు జెప్పవలసియున్నది. నలుపును తెలుపని గ్రహించుశక్తి భారతీయుల కలవడలేదు. కెనియా నిర్ణయమును భారతీయులలో నేడక్షమువారును అంగీకరించుట దుర్లభము. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని కొంతకాలముకిందట నధికముగ నన్వేషించుచుండిన బ్రిటీషుమంత్రులు, వారియెడ నిపుడు తూష్ణిభావమును జూపుట వింతగాదు. ఏమి కారణము జెప్పినను, ఇండియాసహాయమంత్రియగు విక్టరులునుగారు శాస్త్రిగారిని చూడజాలమనట, వారిదృష్టికథము మోసండులకు నిదర్శనము. ఇకనయినను మితవాదనాయకులు తమస్థితి ఎట్టిదో గ్రహింపవలయును. అధికారులకు విషయ విధేయత సంచరించుచుండువరకు, మితవాదులను వారు శ్లాఘించుచుండురు. కెనియావ్యవహారమునందువలె, వారియుద్దేశములకు వ్యతిరేకముగ బ్రసంగించినయెడల, మితవాదనాయకులనుగూడ నిరసన భావముతో జూచుచుండురు. అందుచే తాత్కాలికానుగ్రహములకొర కాశపడక, ఇప్పుడు గడించిన యనుభవమునకు పిమ్మట నయినను వాకు దూర మాలోచించి, భారతీయుల కారవమును రక్షింప పాటుకడుట యవసరము. దైవానుగ్రహమువలన గలిగిన యీ పరిక్షయందు సయితము వెనుకంజ వైచెదరేని, మితవాదనాయకులు చేజిక్కిన అమూల్యావకాశమును కోల్పోయి పరిహాసార్హులయ్యెదరు.

సంస్కరణముల యుపయోగము
రాజ్యాంగ సంస్కరణములు నిరుపయోగము లని రుజువయినను, మితవాదులు సయితము ఈ విషయము సంగీకరింపవలసి వచ్చినను, వీనిని బట్టి ముక్తి జెందవలయు నని బోధించెడిపక్షము మెకదానిని చిత్రరంజనదాసుగారి హాదరులగు యస్. ఆర్. దాసుగారు బయలుదేర దీసిరి. వీరిపక్ష మొత్తవరకు విజయము బడయునో యూహించుట సులభము. కలకత్తాలో నిన్నటిదివము భూపేంద్రనాథబాసుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో, సంస్కరణముల యుపయోగము గూర్చి యస్. ఆర్. దాసు, బివీనచంద్రపాలు గార్లు ప్రసంగించిరి. భూపేంద్రనాథ బాసుగారి యభిప్రాయము తెట్టి మితవాది కయినను విచిత్రమును పురిగొల్పక మానవు. సర్దిఫి కెట్టుక్రింద చర్య దీసికొనుట, క్రమభంగము గాదని బాసుగారు సమర్థించిరి. సర్దిఫి కెట్టు ప్రయోగమును

సమర్థించి భారతీయులుగూడ గలరని తెలిసికొని అధికారవర్గము సంతోషపడవచ్చును. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము క్రింద ఎట్టి నిరంకుశ చర్య యిటువంటి కాకస్టిట్యూషను క్రిందకు రావచ్చును. అట్టి స్థితిలో బాసుగారు, కాకస్టిట్యూషన్ చర్య కను, తద్వ్యతిరేక చర్యకును విభేదము జూప క్రయత్నించుట నిరర్థకము. ప్రస్తుతము ప్రయోగించబడుచున్న నిర్బంధము లన్నియు, కాకస్టిట్యూషన్ లో బడియే యున్నవి. కాకస్టిట్యూషన్ అని పిలువదగినది ఇంతవరకు దేశమునందు స్థాపితము గాలేదు. ఆ కారణముచేతనే సంస్కరణములు నిరుపయోగము లని ప్రజలు చెబువలసి వచ్చినది. వలసరాజ్యములలో భారతీయుల స్థితి ఎటు లున్నను, ఇంగ్లండులో మాత్రము భారతీయుల యభివృద్ధి నడ్డగించవలె నని ఎవరును క్రయత్నించుటలేదని, బాసుగారు భయమొనగచున్నారు. కాని, కేసియానిర్ణయము గూర్చి ఇంగ్లండులో జాకబడిన యా మోదమునకు బాసుగారేమి బదులుజెప్పెదరో తెలియదు. ఇంకను ప్రాతకాలపు సంగతులను బాసుగారు ఏకరువుబెట్టుట, అసభ్యము. వివేచనంధ్రులగుటగోచరము. సంస్కరణములద్వారా స్వరాజ్యము గలుగునని నమ్మక మేర్పడుట, వింతగాదు. పాలుగారి యభిప్రాయము లో గలిగినమార్పుల కీయద్దేశము లనుగుణముగ నున్నవి. తుట్టతుడకు పాలుగారు యన్. ఆర్. దాసుగారికి లోడగుస్థితిలోనికి వచ్చుట ప్రకృతిచ్చితములలో నొకటిగ గనపించును. యన్. ఆర్. దాసుగారిచ్చినసలహా కడువిచిత్రముగ దోచును. అధికారవర్గమున కిది ఎంతయేని సంకలముగొలుప గలదు. రిజర్వుడు శాఖలలోకిబోక, శాసనసభ్యులు చేజిక్కిన ప్రాన్సుఫర్డు శాఖలను నిర్వహించుచుండవలెనని, దాసుగారు హితమొనగచున్నారు. రిజర్వుడు శాఖల నెవరొకని అవి ప్రజాభీష్టులన కను గుణ్యముగ పరిపాలించబడునటుల జూడవలయునని, మితవాదులు పైతము కోరుచు, వానిపై తమదృష్టిని సెగుడించుచున్నారు. వానిజోలికి బోవలదని దాసుగారిపుడు చెలుపుటచే, వీరి నేతరగతిలో జేర్చవలయునో దోచుకున్నది. వీరు నడిపెడి కాకస్టిట్యూషన్ లోపార్టీ దేశమునం దెట్టిస్థానము నాక్రమించునో చూడవలయును.

యాకుబు హుస్సేనుగారి విశ్వాసము
శాసనసభాప్రవేశము గూర్చి కాంగ్రెసు సభ్యులు అసహనముగ వివాదపడుచుండగ, జయిలులోనండి యిక్కడే బయటకు వచ్చిన యాకుబు హుస్సేనుగారి విశ్వాసము ఆనంతయు షీఘ్రప లేదు. మహాత్ముని కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించిన నది తప్పక జయము గాంచునని వారి నమ్మకము. శాసనసభాప్రవేశమునకు పాల్పడి, ఉద్యమాదర్శములను భంగపరుచుటకు వారి కెంత మాత్రము ఇష్టములేదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము జనించుటకు గల కారణములలో తుర్కీ సమస్య యొకటి. దీనికొరకు, యాకుబుహుస్సేను, డాక్టరు కేహ్రా, అలీసాదరులు, గాంధీగార్లు మరెవరైనామంది ప్రముఖులును తమ స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోయిరి. వీరి త్యాగములు నేమి సఫలములు నవి. తుర్కీ సమస్య పరిష్కరింపబడినది. ఇట్టి యనుకూల ఫలితమును గాంచిన పిమ్మట, రామను భవించిన కష్టములు యాకుబు హుస్సేను గారికి లెక్కలోనికిరావు. తుర్కీ సమస్య ఎటుల సఫలమయ్యెనో, అటులనే స్వరాజ్య సమస్య గూడ సేకము తేజోవీరుతో పాలుబడిన సఫలమగునని, యాకుబు హుస్సేనుగారు నమ్ముచున్నారు. తమ యాదర్శములను విడిచిపెట్టి ప్రజలు స్వరాజ్యమును

సంపాదించుట నుద్దేశమున, వీరు భావించుచున్నారు. నిజము జెప్పవలసిన, ఇక్కడ గలుగవలసినది అదర్శముల మార్పుగాదు. కార్యక్రమముల మార్పుగాదు. స్వరాజ్యము ధర్మమార్గమున సిద్ధించుటకు వలయు సనుకూలవిధానమును గాంధీమహాత్ముడేర్పరచి కారాగృహమునకు జనెను. ఈ విధానము, స్వరాజ్యమున ప్రత్యక్షము గావించునటుల స్వతస్సిద్ధము. ఇక్కడ భావతీయులు గనుచువలసినది కార్యమార్గముగాని వేరుగాదు. ఒక కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించబాలనివారు, మరెవ్వరైనా కార్యక్రమమును సఫలపరచెదరనుట కల్ల. భావతీయులను కార్యమార్గముల గావించుటకు యాకుబు హుస్సేను ప్రభృతులు పాలుబడి సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి దోహద మొనగెదరు గాక!

రాజప్రతినిధిగారికి సన్మానము : వక్రేణు
మద్రాసు హైకోర్టువక్రేణుసంఘము, రీడింగు ప్రభువుగారికి విందోనర్పుట కేల నిరాకరించిరో, మద్రాసు వీక్షిన్వోట్సుప్రతిక తేటపరుచుచున్నది. రాజకీయసంబంధ మేమియులేకుండ, రీడింగుప్రభువు గారికి విందోనర్పుటకు, ఈప్రతికకు అభ్యంతరము లేదు. కాని, రాజప్రతినిధిగారు రాజకీయ పర్యటనము సలుపుచున్నపుడు, సాంఘిక, రాజకీయ సన్మానములకు విభేదముగ వినుటకు వీలుపడదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ ప్రభృతులు చెన్నపురికి విచ్చేసినపుడు, న్యాయవాదులు వారిని సన్మానించుట దోషమని ప్రధానన్యాయాధిపతి నిరూపించెను. అట్టితరీ, రాజప్రతినిధిగారికిమాత్రము న్యాయవాదులసంఘము విందోనర్పుట సరియగునా? న్యాయవాదుల నిర్ణయమును ప్రేరేపించిన భావములను మద్రాసు వీక్షిన్వోట్సుప్రతిక చక్కగ వివరించినది. రీడింగుప్రభువుగారు సుప్రసిద్ధులగు న్యాయవాదులుగను, న్యాయాధిపతులుగను పని జేసి మెప్పుగాంచియుండిరి. అట్టి ప్రసిద్ధపురుషులు రాజప్రతినిధిపీఠము నలంకరించినపుడు, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు బూనుకొనవలసియుండెను. అందుకుమారుగ లా, ఆర్డరులను రక్షించుచేతుతో, రీడింగుప్రభువుగారు తీవ్రనిష్ఠధ ప్రయోగము నామోదించిరి. వీక్షిన్వోట్సుప్రతిక ప్రకారము సహాయనిరాకరణోద్యమము దౌర్జన్యమును పురిగొల్పినంతవరకు, సకమాందోళనమే. అట్టి యాదోళనమును 144 కేసునును ప్రయోగించి అణగదొక్కుచుండ, రీడింగుప్రభువు గారు తలకించుచుండుట, అసభ్యమని ఈప్రతిక తలచుచున్నది. సర్టిఫికేషను అధికారమును చలాయించి, రాజప్రతినిధిగారు శాసనసభను నామమాత్రావశిష్టము గావించిరి. న్యాయశాస్త్రమునం దారతేన రీడింగుప్రభువుగారిటుల జేయుట, మద్రాసు వీక్షిన్వోట్సుప్రతిక కార్యక్రమము గలుగజేసినది. రీడింగుప్రభువుగారి పరిపాలనను, దేశములో నెట్టివెగటు గలుగజేసినదియు, మద్రాసు న్యాయవాదుల నిర్ణయము తెలుపకనే చెలుపుచున్నది.

గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము, బెజవాడ
ఈ విద్యాలయము, ఆచార్య గిద్దానీగారి యధ్యక్షతక్రింద వార్షికోత్సవమును జయప్రదముగ జరిపియుండెను. ద్వితీయవార్షికనివేదిక, ప్రోత్సాహకరముగనున్నది. విద్యాలయమునందు మాతృభాష గాక, ఆంగ్ల హిందీ సంస్కృత భాషాదులు గరిష్ఠమునున్నవి. రాబము, మగ్గము నేర్పబడుచున్నవి. పరిశ్రమలకు సంబంధించిన విద్యనుగూడ గరిష్ఠులకు తెగిన ఏర్పాటుల జేయవలయునని, కార్యదర్శి గారు

చున్నారు. విద్యాలయపోషణమునకు బెజవాడ పౌరులు సహాయముజేయుట మిగుల శ్లాఘాప్రాయమునను, ఇంతవరకు సీరమగు నార్థికపు ఏర్పాటులు జేకుండుట శోచనీయము. ఈ కొరతను దీర్చుటకు బెజవాడపౌరులును, జాతీయవిద్యాభిమానులగు ఆంధ్రులందరును సమకట్టుట యవసరము. ఈ విద్యాలయము ఉత్తమాదర్శములతో కనిజేయుచున్నటుల, ప్రధానోపాధ్యాయులగు కురుగంట సీతారామయ్యగారినివేదికబట్టి గ్రహింపవచ్చును. వీరు జాతీయవిద్యను సరియగుకద్దతులతో నడపుటకు పాలుబడుచున్నారనుటకు, వారు నిర్వహించుచున్న విద్యార్థి యను పత్రికయే నిదర్శనము. జాతీయవిద్యాభిమానులగు వీర్విప్రులైనముల కాండ్రమహాజనులు సర్వవిధముల తోడ్పడి, ఆంధ్ర దేశపుకీర్తికి వన్నెదెత్తురని నమ్మెదము.

హరతాళదినము
కేసియానిర్ణయము గూర్చి భారతీయులు తమ అసమ్మతిని దృఢముగ చెలుపుటకు, 26-వ తేదీని హరతాళదినముగ నవలంబించవలయునని, అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘమువా రిదివరకు కోరియుండిరి. 26-వ తేదీ హిందువులకు పండుగదినమగుటచే అందుకుమారుగ 27-వ తేదీని హరతాళము జరుపవలయునని, కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థులు గోరుచున్నారు. అన్నిపక్షములవారును కలసి, దేశము నందొక కొననుండి వేరొకకొనవరకు 27-వ తేదీన తమ యసమ్మతి నేకగ్రీవముగ గనుకలది, కృతకృత్యులగుదురు గాక!

సానితీ వార్తలు
ఆగమనము:—పోర్టు తెల్లగొల్లుశాఖల రైల్వేకు జెనరలు అంజి జి. ఆర్. కామ్రూన్, ఎస్. బి. బి. ఇ. బి. సి. ఎస్. గారీయడయతు కలకత్తా మెయిన్ లం దిచ్చటవేసిరి.
"కనకతార" నాటకప్రదర్శనము:—రేపు మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు శ్రీసీతారామాంజనేయ నాటక సమాజమువారు (ఏలూరు) కనకతారనాటకమును ఆంధ్రమున రామలోధియేటలో ప్రదర్శించెదరు.
వ్యయనిర్ణయ సంఘము:—మద్రాసు ప్రభుత్వ కృషిమును కర్షియటను గూర్చి విచారించుట కర్తవ్యమని సభ్యులు వారిదివరము సమాజకమైరి. శాసనసభ నిర్ణయములలోపలనే వీరు తమకార్యమును ముగించెదని తెలియుచున్నది.
సినిమాబోర్డు:—ఈ బోర్డుమునకు సినిమాబోర్డు నూతనసభ్యులు నియమింపబడిరి తెలియుచున్నది. జె. మల్లాల (ప్రొద్దువకలాకాల) రా. బి. చి. ముపురప్ప ఖాన్ బి. మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు గార్లందు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.
మద్రాసు శాసనసభ:—కోందరి మిత్రుల ప్రోత్సాహముచే నేమి గుంటూరుజిల్లా మహమ్మదీయేతర సంఘము తరపున మద్రాసు శాసనసభకు ఆభ్యర్థిగా నిలిచితిరి. అని తెలిపి మ్యూంసిపల ప్రెజ్డెంటుగారు పిల్లలమరి ఆంజనేయలుగారు (బి. ఏ) వాయించున్నారు.
ఒక సవరణ:—కీ తేది ఆంధ్రప్రదేశ్ లో బెజవాడ గ్రామాంతరసంఘము అతి వ్యాసములో ప్రసిడిటు రావు సాహెబు కి. కె. రెడ్డిగారుగారి లెక్కల వైరుప్రసిడిటులు కార్యదర్శి సహాయకాన్యకర్త కోశాధిపతి లెక్కలవకయిరా తనిఖీగార్లు ఆరువారికి రావుసాహెబు అనుటయును సాంబాటున ప్రచురింపబడినది.

జాతీయవిద్యాప్రాముఖ్యము

ఆచార్య గిద్దానీ ఉపన్యాసము

(కాకినాడ స్వకీయవిలేజునుండి)

ఆచార్యగిద్దానీగారు 7 వ తేదీన యీ పట్టణమునకు వచ్చినపుడు సాంఘికము జరిగిన బహిరంగసభలో నిట్లువక్తాసించిరి:—

మిత్రులారా,

ఈ మహావీరుడు కట్టణమున మిలోగలనీ హాయి కాలముగడుపు సకలకాలము గర్వించుటకు విశుద్ధభక్తిదేవుడు కావడమే యిష్టము. నేను స్మరించుచుండవలసిన దెంతయో జూచితిని. మహాగొప్పమైన ఆచార్యప్రాయలగు యజ్ఞభద్రుల గుండెపించితిని. నేను యీసాంఘికము ప్రస్తుత రాజకీయస్థితిని గూర్చి మాటాడెద నని ప్రయత్నించుట దెలియుచున్నది. నా ఆంధ్రదేశ పర్యవేక్షణకు యజ్ఞభద్రుల విశ్వాసమును అభిలషించిరి కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమునకు వచ్చెను. ఆంధ్రదేశములో నేను విద్యావ్యయములమూలము దెలిసికొన బహుశ చేరితిని. ఈ జాతీయోద్యమము ప్రారంభించి పట్టణమునందు వివిధ కాన్ఫరెన్సులలో జాతీయవిద్య యెట్లుండెనోయు, యేదయగునో విశ్లేషించి గాంధీయగొప్పమైన పోర్టు మామకమును కనకము లేకపోయెను. ఇందుల కొక కేంద్రము స్థాపించుటవలన, అందు త్యాగదుగల మూలములను స్వయముగ వెల్లి చూడవలసి వచ్చెను. అందుచేత నేను ఏలూరులోని జాతీయవిద్యాలయ వార్షికోత్సవసందర్భమున ఆధ్యక్షుడును నుండ నంగీరించితిని. ఆ యనకాళిమున జూరగొని యీకాన్ఫరెన్సులో నితరవిద్యాలయముల గూడ జూరగొనితిని. కావున యీసాంఘికము ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిగూర్చి గాక యిక్కడికి మూడు సంవత్సరములగూర్చియు వ్యతిరేకమున్న జాతీయవిద్యను గూర్చి మాటాడెదను.

జాతీయవిద్యకు ప్రతిబంధకము

కాంగ్రెసువారములందు ప్రభుత్వములు కారణము చేత జాతీయవిద్యనుగూర్చి ప్రహేళికలు జేయుటకు ప్రతిబంధకముగ నుండెను యీసాంఘికములో చాలమంది మిత్రులు జెప్పిరి. ఆ ప్రభుత్వమేమియో మీరు విచారించవలసినదిగ నేను గోరుచున్నాను. ఇట్టిలో కాంగ్రెసు సమావేశమై కానసభా బహిష్కారము సాగించుచుండెదలనీనదిగా తీర్మానింపవలెను. లేదా దేశముందు దాసులను విని కానసభా ప్రజాకార్యక్రమము ననుమతించవలెను. లేదా, యిదియు నదియుగాక బూబాయి రాజకీయరాజకీయకట్టికి జేసి ప్రత్యేకస్వర్గమును నిర్మింపవలెను. విశేషమున రాజకీయ కట్టికిలందు గల్గు మార్పులవలన జాతీయ విద్యోద్యమము యేమాత్రమున నప్తమునొందరాదని మాత్రము నేను మీకు భావము జేయుచున్నాను.

జాతీయ విద్యోద్యమమునందు కానసభా బహిష్కారముగాని లేక కేంద్రీయ రాజకీయ యేమియును లేదు. దేశములో జాతీయ విద్యోద్యమమును ప్రారంభించుట కిదియే మొదటి సారిగాదు. చాలసంవత్సరముల క్రిందనే భారతనాయకులకు ప్రభుత్వమున ఆత్మకృపాభావము గల్గి పుడు వారు విద్యావ్యవస్థని సంస్కరింప ప్రయత్నించిరి. అప్పుడు విద్యాభాగ అంతయును ప్రభుత్వమువారి చేతులలోనే నుండెను. అట్టివిధ భారతనాయకులైన వారుగానివిద్యోద్యమవారి చేతులనుండితప్పించి స్వతంత్ర విద్యాలయములను జేసి ప్రయత్నించిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వవిద్యాలయములన్న జాతీయముగ స్వతంత్రమును గల్గియున్నటుల మనము గనుగొనుచున్నాము.

అహమ్మదులో డి. ఏ. వి. కళాశాలయు, కాకినాడలో హిందూవిశ్వవిద్యాలయమును ఆల్ఫుడులో మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటలోను యితర చతురంగురములు జరుపుటలోను, భారతజాతీయ విధానము సంస్కారమును బొందెను. దానితో ప్రభుత్వమువారుగూడ అదిగవలెను ప్రభుత్వ విద్యాలయములలోని విద్యావ్యవస్థని మార్చి ప్రయత్నించిరి. ఆ విద్యాలయములు విద్యార్థులకును స్వాధ్యాయము జేయుచేత భక్తులకును ఆకర్షణముగ నుండెను. అంతయు సదుద్దేశముతోనే జరిగెను. అప్పుడింకను భారతరాజకీయ భావగ గుర్తింప కీడు. బంగళాదేశ విభాగమునకై పోరాడు సమయమువచ్చెను దానితో భారతవిద్య యంతయు బాగుగ మార్పుజేయవలెనని భావము భారతరాజకీయవేర్తల కుదయించెను. అప్పుడువారు విద్యావిషయము

యొక సంఘముకట్టి స్థాపించిరి. ఇప్పుడు దాని చారిత్రమునంతల కెప్పుడుగూడెను

పీదప బెసాంటుమ్యుగారు మహాయాని ఉద్యమమును ప్రారంభముచేసిరి. దానితో ఆమెగారు జాతీయవిద్యను గూడ తోడుజేసెను. పాఠశాలలు కళాశాలలు స్థాపించుటచేను. చిట్టచివరకు మిగిలియున్న కొలదివిద్యాలయములును ప్రభుత్వవిద్యాలయములతో జేర్చుబడెను. ఎందులకు? బెసాంటుమ్యుగారును వారిమిత్రులును, యీసంస్కరణములు వచ్చినపిదప స్వతంత్ర విద్యావిధాన మక్కరలేదనిభావించిరి. నేడుమాత్ర మట్లుకొనుట లేదని తలంచెదను. విద్యాభాగ ప్రమాదుత్రమై భారతీయుల చేతులలో నుండుటవలన అప్పుల స్వరాజ్యము గలదని వారు భావించిరి. ఆభావము చాలావైచ్యమైంది. దానినిపుడు వివరింపవలెనని లేదు. ఆభావము కట్టికికి మాడుపంకకర్మముల నిండింది. ఇప్పుడంతయును దెలిసింది. ఎప్పుడును ఆమాత్యలో నిక బడకాలకు,

అసహాయోద్యమము-జాతీయవిద్య

అసహాయోద్యమములో ప్రారంభమైన జాతీయవిద్యోద్యమము ఇంతకన్న పెక్కువైంది. అది ఒక ఆడుగు ముందుకు వలెను. విద్యావ్యవస్థనున నేతో కొంతకును స్వాతంత్ర్యముతో నయ్యది తృప్తికొనకాలదు. జాతీయవిద్యాలయములలో స్వాతంత్ర్యమున్నయెడల దేశమంతయు అన్నికాభిలషింప స్వాతంత్ర్యముండుననియు స్వాతంత్ర్యము భాగ భాగములుగ నుండ, ఒకటి స్వతంత్రముగనుండి మరొకటి స్వామాభ్యాసముగ నుండవల దనియు విపులముజేసెను. కావున మంత్రులకాఖలచే నడుపబడు విద్యాలయములను అంగీరించుచోవుటకు కారణము అవి బ్రిటిషు ప్రభుత్వవిధానముక్రింద నుండుటయేగాక అవి స్వతంత్రముగ గూడ నుండవలెననిచేతనే. ఇది నిర్ధారితముకాదుగా మీరు గాన్పించవచ్చునుగాని యిట్టివిద్యాలయము లెన్నియొగలవు. ప్రభుత్వము వారు పతనీయ గ్రంథములుగ నిర్ణయించు పుస్తకములలో స్వాతంత్ర్యమును ప్రబోధము జేయుచునున్నావేమిగలవా? విద్యావిధానమునకును స్వాతంత్ర్యభావమేమైనగలదా? మనము ఇప్పుడొక్క సామాజ్యమునందు సభ్యులుగనుండుట కిచ్చిగించినవో బ్రిటిషు సామాజ్యమునందు సభ్యులుగ నున్నందులకు గౌరవమునెడల సామాజ్య పౌరత్వమున నేమి యోగము తెలిసికొనవలెను. కెవ్వరియిట్లు మైపిదప భారతదేశములో నెవరైనగాని మనము బ్రిటిషు సామాజ్యములో బానిసముగానున నెప్పులరా? మన మందులకు యిట్లదే అంగీరింపవలెనా? బ్రిటిషుసన్నిహితుల నంగీరించునటుల జేయునని నాకు దెలియును. ఇప్పుడు కెవ్వరీ తీర్మానముప్రకారముమీరు బ్రిటిషు సామాజ్యములో బానిసముగమాత్ర ముండునని దెలిసినపుడు అందుపాల్గొనుట కెవరైన నిష్పదజేదరా? ఇప్పుడు బ్రిటిషు సామాజ్యములో సభ్యులుగనున్నది అందులకు గర్వపడి, మహాభారతమని గాక నిర్వహయ్యుల మగుటచేత నట్లు న్నా మని అందరును నాతోనేకీర్తించెదనని నమ్మెదను. మనలో నొక మహాకీర్తి గలదనియు, దానివలన నెంతటి సాహసమునకైన నడంగవచ్చుననియు మహాత్ముడు దెప్పిన సిద్ధాంతమునందు నాకు నమ్మకము గలదు.మనము దీనినెట్లు ఆగవలము? వానికీరుల నుండుటలు జేయుట చేతనే ప్రభుత్వపాఠశాలలనుండి బ్రిటిషు పాఠశాలలును. మీరాని జేయవచ్చును. కానసభలలోనికి వెళ్లవలెనని యిట్లు మంటేనే వెళ్లవచ్చును. బ్రిటిషు సన్నిహితులవలెపెట్టి పోలులవలె నెట్టి వోటుజేయు మని బలవంతపెట్టినపుడు కానసభలో కూర్చుండు మని బలవంతపెట్టినపుడు ఇప్పుడు యెరియిచ్చము వచ్చినటుల వారు చేయగలవని. ఇట్లే న్యాయస్థానములకు గూడ వెళ్లవలెనని నుండవచ్చును. అక్కడికి మీ పోట్లాటలన్నియును దీసికొని నెట్టి వానినిబోషించి బలపరచెదరు. అదిమీరు నెట్టి తేజమును లేవంటే ఉండవు. న్యాయస్థానములకు వెళ్లవలెనని నుండుటకు మహాత్మాగారులు గాదలెనని మీరనుకొనుచున్నారు. ప్రభుత్వ విద్యాలయములకు వెళ్లవలెనని నుండుటకు యేపాటి త్యాగములు జేయవల

యును? ఏమియును లేవు మహాత్మాగారువిద్యాలయములకు మీరిట్లులను బంపి అచట వారు పెద్దలై స్వతంత్రమును బొంది ఇప్పుడు వచ్చినటుల నుండి, యే దేవుణ్ణికేతెల్లరు పదవిలో వాంఛించకుండ మార్పుకూచి నేననే కొరుకులు జేరుదు. జాతీయ ప్రభావముగదు. అందు మహాత్ముడు అభిసాదించుటను గోరవలెనని బదులున్నాడు. అప్పుడిది అపామకరముగను దుష్టముగను భావింపబడుచున్నది. వీనినిన్నింటిని నేను వివరింప దలచుకొనలేదు. ఈమంత్రులపాలము కింద కళాశాలలలోనికి అభిసాదనలను రానిజుకుండ నిషేధించినది గలవు. విద్యార్థులు విశేష ప్రయత్నములను దనవలసి జేసికొందులకు ప్రోత్సేహము భయపెట్టిన దృష్టాంతములు గలవు పాఠశాలలలోనికి స్వదేశీని రానిచ్చిండులకు ప్రేరేపించుటకు వాదించినవోట్లు గలవు. రాజకీయవ్యవహారములు నేరములైనటుల అట్టిసభలకు పోకుం దని నేషే డించినది గలవు. ఎట్టిభయమును లేనట్టి పాఠశాలలకు మీపిల్లలను పంపుకు ఆభయములేవలెను వారు మంచి యభివృద్ధిగాంచెదరు. అందులకు వారికి సహాయముజేయవలెను. మీపిల్లలను మనుమలను వాని సలుగు పెరుగుచుండుటను మీరకోరదరా? ఇట్టికీర్తితులనుండి రక్షించుటకే జాతీయవిద్య కోరుచున్నది. జాతీయవిద్యాలయములందు నా జ్ఞమును జూచిరి నెక్కువలే బోధమవును. కాని వానిని మీరెర్పించుటయు అందు స్వాతంత్ర్యత్యాగములే యుండుటయు గర్వపడవలసినవిషయము అందు తగినంత ఉన్నతి లేదని సిగ్గుపడునెడల మీరు వానిని వృద్ధజేసి బానిసలు లేవండ జేయదు.

ధనసహాయము కావలెను

మీరు వానికి ధనసహాయము జేయవలెను. ఈవిద్యాలయములు వృద్ధులగుటకు గొప్పకష్టము యీదెబ్బు లేకపోవుటయే. ఆత్మకావీర్యము గల్గితే దేశదీక్షతో పనిజేయువారు గలరు ఆంధ్రదేశములో నెక్కడికి వెళ్లిన యిది గాన్పించుచున్నది స్వాతంత్ర్యముల విదనాదిన త్యాగంబుకలుగుటకు. వారు విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే యని మీరనవచ్చును. ఏదేవారు విడనాడున జేమి? యువకులు తమ తమ గొప్ప, గొప్ప ఆశలన్నియు నదలి పెద్దవా లైనపుడు అసహాయోద్యమపు పిలుపున ను సరించి మాతృభూమికి నేవ జేయ సిద్ధముగ నుండుట యెంతకష్టము! అట్టిత్యాగము జేసినయువకులు రాష్ట్రమంటును చాలమంది గలరు. మీరు చాలమంది లాక్షధర్మము, వర్తమానము, ఉద్యోగులగున వాయిజీవితముల పదవులందవచ్చును. భవిష్యత్తులయు వాధారకడియూ విద్యావిధానమునం దైనను ప్రయత్నించి జూచుటకు వీలు తోడ్పడవలెనని జూచుచుండుట మీకు ధర్మమగునా? వీరు నిత్యమును భోజనము లేక మాడుచుండ జూచుచుండుట మీకు ధర్మమా? మీరు జీవితముల నర్పించి త్యాగముజేసి, జెయియుట పోలేని యెడల స్వల్పమగు త్యాగమైన ధనమును మాత్రము ధర్మము జేయరాదా? ఇది మీకు గలనాత్ము. దీనిని మీరు విడనాడ దని నేను నమ్మెదను.

జాతీయవిద్యాలయముల బలపరచుచు

నేను కొన్ని పట్టణములకు వెళ్లి చూచిన విద్యాలయములన్నిటికన్న మీ పట్టణములోనిది మిగుల దృఢబుద్ధిలో నున్నది. బంధువుల బలవత్త మైన పాఠశాలగలదు. రాజనరేంద్రవరమున బలమైన పాఠశాల గలదు. కాని యిచ్చట, ప్రచారకులకు లోటులేజేటియు, నాగపురములో పతాక సంకల్పమును ప్రారంభించుటకు ముందే ప్రారంభించినట్టియు, దేశీయమహాసభ నాహ్వానించి యున్నట్టియు, యీ పట్టణమున చుండి బలవత్తమగు జాతీయవిద్యాలయము లేవన్నది. 1920 లో జాతీయ మహాసభ నాగపురములో సమావేశమైపుడు, సింధుదేశ ప్రతినిధులు జాతీయమహాసభను మరలంకర్తవము పైదరాబాదులో సమావేశమగుట కుహ్వాించెను. ఆహ్వానమును గూడ ఆహ్వానించె. సింధుప్రతినిధులు జెప్పిమాట విని గుజరాతు ఆహ్వానము ననుసరించి మహాసభలు జేయునని మహాత్మునికోరి. గాంధీ మహాత్ముడు కొన్నిచక్కలవడి గెను. 1920 వేపు కాంగ్రెసు సమావేశమగు నట్లుటికి యెంత మంది లాక్షధర్మవృత్తి విడనాడెదరా? ఎందరు విద్యార్థులు పాఠశాలల వదలి వచ్చెదరా? నేనక్కడికి వచ్చినయెడల యిన్ని జాతీయపాఠశాలలను మీరు జూపెదరా? అహమ్మదాబాదులో యెక్కడభివృద్ధి యుండునెడల మీ ఆహ్వానమును మీరు సంతకమిచ్చుకొనవలెనునని నేను కోరెదను. ఈసంఘటనన్నియు యేజ్ఞానము జేయవలసి వచ్చెనగా, మీరు కాంగ్రెసును దీనింబయలో జతపుటకు ఆహ్వానించియుండెద. అందులకు మీరట్లుజూచుచున్నావని జూపెదరా? (వినుడు, వినుడు) వచ్చిన ప్రతినిధులకు, యిక్కడ జాతీ

అవైద్యశాలలోనే కాంగ్రెస్‌లో పాల్గొన్న స్థానమును దొరికినదని మరియు పోలీసులును స్పష్టము తెలిపెను. అవైద్యశాలలో శోక ఆద్యులబిరువాలో ఆయుధములును స్థానము దొరికినవి. ఆశుబా లాభముచేయుదురై నయమును. అస్థానమునను దస్తూరి ముద్దాయి (వాసింజే) కి దాక్తురు రామభూషణ చౌదరి గారు గూడ తెలిపిరి. మరియు గూడ సాక్ష్యమిచ్చిరి. సాక్షి, హత్య (ప్రశ్ని) ను, చౌదరి (ప్రశ్ని) ను, మున్నగు నేరములను ముద్దాయిచేసెను గాన నెవమున్నట్లులో విచారణ చేయువలెనని మేజిస్ట్రేటు ఈ తరువు చేసెను.

రీడింగు ప్రభువును విందు

చెన్నపురి ప్రాంతీయ వర్తమానము

రీడింగు ప్రభువు చెన్నపురికి వచ్చినపుడు స్వామి మూర్తులు బారిష్టరులు మున్నగువారు ప్రభువును వేయవలసిన విందుగా తాము తోకము పుచ్చుకొనవలసిన యీ సంఘమువారు యీ నెల 9 వ తేది గురువారమునాడు తీర్మానించిరి. ఈ విందు సాంఘికమనియు మీరుగూడ యితరస్వామి వారులతో కలహదకుననియు నూనగా నీ సంఘమువారికి తెలుపబడెను. రీడింగు ప్రభువు వెనుక కాంగ్ల దేశీయ ప్రధాన స్వామి మూర్తిగా నుండుటచే కేరళ సంఘమువారు విందు చేయుట మరయు ననుభవమని నూనెను పుచ్చుట ఇది సాంఘిక మనుటచే సంఘము వార ను దూలముగా తీర్మానించిన బాగుండెడిదిగాని వాటిలు తీర్మానించినందులకు మా కెట్టివింశయును కలుగుటలేదు. క్రమశిక్షాచాలనా సాంప్రదాయమునందలి అనుచులగు ననుభవ కన్పిచిని స్వామి వారులే వారటలు. వారే మొదట రాజకీయ్యాంధోళనమును ప్రారంభించిరి. కాన పేరుగలవారికి విందుచేయుటగా వారు వివేకముతో గానినీయుటలేదు. అవరము కలిగినపుడు మంచి బాధ్యంతరీతి వైద్యమును వెల్లడించినవారిని, రాజకీయ పరిపాలనా సంవిధానమున మంచి పద్ధతుల నాద్యక్షముగ నేర్పించినవారిని పౌరుల హక్కులను కాపాడుటలో చక్కని స్వామి మూర్తి పాండిత్యవైభవము వెల్లడించినవారి నొరవించుటకు యిట్టి విధులను చేయవచ్చును. సామాన్య పరిస్థితులలోను అన్నివిషయములను గూర్చియు రాజకీయములకు కలుగు విషయములను జట్టిగాక విషయసంక్లిష్టములలో వారికి గలగు పరాజయమును బట్టియే రాజకీయములను పరీక్షించెదరు. హిందూదేశము ప్రభుత్వ ప్రధానాధికారికి బాధ్యతమొందు. నిరంజనోద్యోగులకును దేశీయులకునుగూడ మధ్యస్థులుగా నుండుట కావసరమిది. వివాదవిగినవారిని ప్రత్యేకముగ అంగీకరించునది రావించెదరు. అంగీకరించునది 1865 వ సంవత్సరము మొదలు ప్రజల స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమే తమకు ముఖ్యోద్దేశ్యమని స్వామి మూర్తులు అనేక సార్లు స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రజల హక్కులను భంగపరచుటకు చేయు ప్రయత్నములను గీటున బుచ్చుటలో స్వామి మూర్తిలే ముందంజవేయుచుండిరి. ఇండియా దేశము నిరంజనోద్యోగుల నెదిరించి ప్రజల హక్కులను శ్రేష్ఠముగా కాపాడుటకు ప్రస్తుతమందలి స్వామి మూర్తులు సమర్థులుగా నుండలేదు. ఈ కాలమున పార్లమెంటు అధికారము నధిగమముగా కలిగినవారు ప్రభుత్వ బాధ్యతను గూర్చి వెల్లడించుచున్నది. అత్యధిగమము నుద్యోగవర్గంలో రాజకీయములు నుండ మొదలైనవి. ఇట్టిస్థితిలోగూడ నిరంజనోద్యోగులతో కలుగునందులలో స్వామి మూర్తులకు కడు నిష్పక్షాన్వితముగానే వెల్లడించుట అధికమగు పటిమను విస్ఫుల్ల వివరణములగు భావతో ప్రజలహక్కులను కాపాడుచుండుట చాల ప్రశంసనీయమని పేరెయ్యను కేసులలోలా జర్నలిస్టులిక వ్రాసెను. దేశమును పరిపాలనా సంవిధానమునందున కృద్ధినించుచుండుటకు దేశీయుల హక్కులను కాపాడుటకును యిండియాదేశమున గవర్నరు జనరలుకును గవర్నరులకును ప్రత్యేకాధికారముల నొసంగుటవసరము. ఇదియే మా మూలు పరిశుభ సూచనము. అందులకే యిండియా దేశము సంపత్తినిరంజనోద్యోగులతో నెట్టి సంబంధమును లేనివారి నే అపదపుట నుడిమించెదరు. రీడింగు ప్రభువు వంటి ను ప్రసిద్ధుడగు అంగ్ల దేశ ప్రధాన స్వామి మూర్తి, అంగ్ల దేశ ప్రభుత్వ సంవిధానమునకు సంబంధించిన శ్రేష్ఠములగు భావములను సహచారముల నెరింగినవారిని యిట్టి విషయములను మన గవర్నరు జనరలుగా నియమించినపుడు అతడు చాల ప్రశంసనీయమగు రీతిని మెలగవలెననియే సహజముగ నెల్లరు నానించెదరు.

రీడింగు ప్రభువు ప్రభుత్వ భావముల విశాలావళిములను గూర్చి యిప్పుడు చర్చించుట వసరము అనుభవముగూడ చాలదు. రీడింగు ప్రభువుకు పరిపాలనమున తలపించిన యిబ్బందులు అల్పము లని మేము వ్రాయము. సామాన్య పరిపాలనము నందు కొంత అనుచుల మీ ప్రభువు పరిపాలనమున కలిగినదను కీర్తిని బడయుటకుగూడ వారే దర్పదనయే. నడివడను. రీడింగు ప్రభువు గొప్పస్వామివాదియనునట్లే మన కేపుడు ముఖ్యంశ మై యున్నది. అతనికి రాజకీయములందు మిక్కిలి గొప్పబాధ్యత లీడుబడెను. కాని అతడు ప్రశంసనీయుడు రీతిని వానిని నెరవేర్చు లేదనియే చాలవంది తలంచుచున్నాము.

ప్రజలు దౌర్జన్యమునకుంక తలెనిగి స్పష్టముగనే గూఢముగనే బోధించు ధర్మ లేవుడు అనుచోయోగ్యమును ఆక్రమమునకు విలులేదు. క్రమింబు ప్రాసీజరు కొడు 144 వ శక్తును దుర్వినియోగము చేయుచున్నపుడు రీడింగు ప్రభువు చేతులుముడుచుకొని కూర్చుండుటలేదన తన స్వామి మూర్తి వైద్యము లాపించినది. ఉప్పుపన్నును ఆమోదించుటకును కెన్యాపరి పార్లమెంటును నవర్థించుటకునను అతనికి రాజ నిర్ణయము రాజ్యాంగ వైఫల్యమును అల్పముని విదితిమొసెడిది.

“విటిమసామ్రాజ్యమున ప్రధానభాగముగా నున్న యిండియా దేశమున బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును క్రమాభివృద్ధిగా నేర్పరుచుటకు పార్లమెంటువా లేర్పరచిన పద్ధతులు ఫలితమునకు రావలెని సార్వభౌముడు కొడుచున్నాడు. ఈ రాజకీయ సంస్కరణములను చేసినవారు ప్రాసీన భావను బట్టియేగాక భావములబట్టిగూడ వానిని నెరవేర్చవలెననియే బ్రిటిషువారితనమువారు దృఢపరచుచున్న కలిగి యున్నారు. ఈ భావభారము నానెన్నుకొని” అని ఇటీవల రాజకీయ నిధి నుకొనెను.

ఈ భారము చాల భుజము. ఇది రాజకీయ నిధియే యున్నది.

భుజుగు నీ బాధ్యతను రీడింగు ప్రభువు గుర్తించి యుండెనుగా తనకొంగుబడిన కార్యనిర్వహణ స్వాతంత్ర్యమును స్వేచ్ఛాగతమును ముఖ్యవసరములను వాటి డేటుల వినియోగించెను? కానననభల తీర్మానమునకు ప్రతిపాదకులకునెరంజనోద్యోగుల అభిప్రాయమును కనుకూలముగా తన అధికారమును వినియోగించుటను కానననభల అధికారము కంటె కార్యనిర్వహణ సంఘముల అధికార పరిధి కనుకదానికి తాను ప్రారంభము చేసెదయును స్వామి మూర్తి ప్రారంభము చేసెద స్వామివాదికి ననుచిరము! అట్టి అధికారము లభించినపుడు ప్రభాధికారము నభివృద్ధి నొందించుటలో రీడింగు ప్రభువు విఫలమై యెప్పుడు. ప్రతిపక్షము గూర్చి పార్లమెంటులో వాండ్ల శక్తి నము కలిగిన పుడును లాంటుమైన వర్తకులు మాంటూగుగారి చూడవచ్చినపుడును మాంటూగుగారు రీడింగు ప్రభువు చేసేటుల చేయలేదు. మాంటూగుగారి కద్దతి రీడింగు ప్రభువుగారి పద్ధతి కేలము విలుముగా నున్నది. కెన్యాపరిపార్లమెంటు గూర్చి యిండియా దొరతనమువారు ప్రాసీన లేఖ వైని అంగ్ల దేశమునందలి కొన్ని ప్రతిపక్ష చేసిన వ్యాఖ్యానములనుబట్టియే వానియమున భారతీయులహక్కుల నన్నిటిని యిండియాదొరతనమువారు పూర్తిగా తెలియజేసినా లేదా అనునంతయుగూడ కలుగుచున్నది. ఇట్టి సంస్కృతి మే వెనుక కలిగినపుడు వర్తించి ప్రభువు ప్రశంసనీయులుగా పనిచేసెనుగాని యారితిగా చేయలేదు. ప్రజలస్వాతంత్ర్యములను కద్దపరచుచు 144 వ శక్తును సభ రావతు శక్తును లను గుర్తించి యోగము చేయుచుండగా రీడింగు ప్రభువు ఆమోదముతో తిలకించుచుండెను. దేశమునందంతటను అనేకు హిమాల వర్తంతమును ప్రజల కధిగమము నాగ్రహము కలిగిన సంకతిని రీడింగు ప్రభువుకు తెలియజేసెను. ఈ విషయమును గూర్చి చెన్నపురి కేరళ సంఘమువారి కిట్టి పిలి రాజకీయ నిధి: పంపిని కూడ మాకు భావమున్నది. ప్రజోపయోగము కొరలేని కార్యనిర్వహకుల లదియే కారణముగ వాదించినను గూడ నిర్ధారణమును స్వామి మూర్తి నిబంధనము ముందట వావాదము నిర్మూలించుటకు సా ప్రభువు తెలిసిన విషయమును స్పష్టపరిచి స్వామివాదియు గప్ప అంగ్ల దేశ స్వామి మూర్తియు నగు రీడింగు ప్రభువు గ్రహించియే యుండలెను. ప్రభుత్వము పట్టలపరాధము చేసిన పౌరులకు శిక్ష వేయవలెనను కొంతో ఆ పౌరుని కాపాడుచున్న స్వామి మూర్తి సంబంధము లగు హక్కులను దొరతనమువారు తొలగించుట చాల ప్రశంసనీయము. ప్రస్తుత మీదేశమున నీవర్తన హానికరముగా నున్నది. ఇకముందు రీడింగు ప్రభువానికరము కావచ్చును.

రాజ ప్రతినిధి విందుతో సంబంధము కలిగించుకొన గూడదని నిశ్చయించిన కేరళ సంఘసభ్యులలో కొందరిట్టి భావములనే కలిగియుండవచ్చును. దేశము సంపత్తి వల జరిగిన కార్యములు వారి చిత్తముల నుత్తల పరచుచుండుటచే వెనుక అంగ్ల దేశమున ప్రధాన స్వామి మూర్తిగా నుండిన రీడింగు ప్రభువును చెన్నపురి ప్రాంతీయ స్వామి మూర్తులను బారిష్టరులను కలిసి చేయవలసిన విందులో రాజకీయ సంబంధ మేమియు నుండదని విషయమును వారు విస్మరించి యుండురు. స్వామి మూర్తులకు రాజకీయములు లేనేలేవు వారి కి రాజకీయములు అంద గూడదని గూడ తలంచెదరు. కాన స్వామి మూర్తులను బారిష్టరులను రాజకీయ సంబంధ మేమియును లేకుండ కేరళము సాంఘికముగానే రీడింగు ప్రభువుకు విందుచేయుటచే కేరళ సంఘమువారు గూడ వారితో కలిసి విందుచేయుటయే సమంజసముగాని విడిపోవుట సమాచితము గాదని నూనెంచుచున్నాము. (మదరాసు పీక్లీ సోట్సు)

మొనూరు కానననభ తుది సమావేశము

మొనూరు, అగస్త్య 11:—ప్రస్తుత మొనూరు కానననభ తుది సమావేశ మీడినమున చివరను మొక్క అధ్యక్షుడై జరిగెను. దివాన్ బహదరు రాఘవేంద్రరావుగారు రిటైరుకుటచే మీరు హంసామృతకాదు ప్రభుత్వ ప్రధానసభ్యుడుగనుక ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు రెండవసభ్యుడుగను సభ్యులను తమస్థానాల నలంబించిరి. పదిహేను ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వము లానుగబడెను. భద్రావతి, ఇనుకపల్లికలకు కేటీవలి వరదలవలన గలిగిన నష్టములకు చి ప్రభుత్వ తరమునకు స్థాంటుపంపు భవనములలో నొకటి చెడిపోయెననియు దీనినొక వారము దిండులలో బాగుజేయవచ్చుననియు వరదగల్గుటచే నింక ఇతరనష్ట మధికముగ గలగ లేదనియు బ్లాస్టుపర్చే మనుష్యాశ్రము మరమ్మతు జేయించవలసి యుండుననియు ఈమరతుట్టులకు 10 వేల కంటె నధిక మవసరముగాదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు వెలిపెను.

ముఖముల వడ్డీలచట్టము రాష్ట్రమునందు ముఖములకు ఆదరిమితులగు వడ్డీల పుచ్చుకొను చట్టము అంతమొందించుటగాను ప్రవేశపెట్టబడి; బిల్లుసందర్భమున నుత్సాహకరమగు చర్చ జరిగెను. కొంతమంది సుమాకాల్లు, తమంద్రకు ముఖములకు వచ్చినవారి అవశ్యకతలకు తలపించి అనుసరించి పెద్ద వడ్డీలను నిర్ణయించి ముఖముల నొసరు నెడల అట్టిసందర్భముల కొద్దవారి యెదుట వచ్చినప్పుడొక విధమున కడ్డీనిర్ణయించుటకు కొద్దవారి కీ అధికార మొసరు చున్నది. రెండవగంటల చర్చ జరిగిన తరువాత సభ్యధిక సంఖ్యాత్మక లచే బిల్లు అంగీకరింపబడెను. వివాదములేని బిల్లులు ఖరీదీ పంపి సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షుడు సమావేశము సంతమొందించుచు 1907 సం. నుండియు ఆచరణలోనన్న చట్టనిర్ణయములగురించి ప్రసంగించి ప్రస్తుత కానననభవారి కార్యముల ప్రశంసించెను. అధిక బిల్లుల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు చాలక తిడి సమయములొనర్చు క్షమను కానననభవారు సానుభూతితో సహకారమునర్పింపి యు నూతనసంస్కరణలకింద రానున్న సభవారుగూడ అట్టి సహకారభావము నే గవర్నరుగాకయునయు అధ్యక్షుడును నీవెచ్చు.

మూరెలుహత్య - వివరములు

తిరువేడము అగస్త్య 18:— 12 వ తేదీనకు పూర్వము తోడుపూజతాలూకాలోని కల్యాణ్ ఎస్టేటును మళయాళము కచ్చాక (పాడ్యూకు కంపెనీవారు సంపాదించినపుడు అప్పటినునకు ప్రక్కననున్న పుత్తివీలిలో శంకరప్పిలై అను నాని తో కొన్ని భూముల చాటాలపట్టాలు పుచ్చుకొనిరి కాని రిజిస్ట్రేషన్సావేజు గాని రాళ్లు పొందించుటగాని జరుగలేదు. మరలొకరి మంత్రికి 15 దినుల పూర్వము శంకరప్పిలై తన వదానము అభివృద్ధిజేసికొనటకై తనపాలములలోని నీటి కాలువను ఎస్టేటులోనికి తరలెను. మరలొకరు కాలువను పూర్పుమని నీగరగా పిల్లెని రాకరించెను. అంతమాత్రాగాదు కూలీలను తంపి కాలువను పూర్పించెను మంత్రివార ముదయమున మూరెలుగాకు ఎస్టేటులో తిరుకుచుండగా శంకరప్పిలైయును అతని కొడుకును అతనిని కలిసికొనిరి. కత్తితో గుండెలు, డాపిరిక్టులు మొదలగువానినై తన్నుండుపోట్లు పొడిచిరి. ఒక అరగంటలో మూరెలు చనిపోయెను. 150 గజముల దూరమున శంకరప్పిలై మేడలో పెద్దకత్తిపోటుచే గలిగిన గాయము మరణించి పడియుండెను. శంకరప్పిలై కాలువను పూర్పించుటకు నష్టపహార మిచ్చుని మూరెలుగారి నడుగగా నాతడు నిరాశించి కొద్దకు పొమ్మని బదులుచెప్పెను. శంకరప్పిలై కొడుకుకు మూరెలను చంపినందులకును, అట్లుగానిచో చంపుటకు తనకండ్రికి నహాయ మొచ్చినందులకును అరెస్టు జేయబడెను.

కెన్యా నిర్ణయము

బొంబయి రాజధానిసంఘమువారు కెన్యా నిర్ణయము విషయమున ప్రతికారచర్యల నవలంబించుట కిరర రాజకీయ పక్షములవారిలో సంప్రదింపుచున్నారు.

బొంబయి కానననభ తీర్మానము ప్రకారము గవర్నరుగారు బొంబయి ప్లాక్ ఎక్స్ ప్రెజి మాల్కెట్ స్థితిగతులను విచారించుటకు భవసంఘము నొక బాని నేర్పరచిరి.

విదేశ వార్తలు

నేటాలు ఆసియా వాసులు

తము శ్వేతులు వారిపై ధ్వజమెత్తుట

శ్వేతముఖులయధికారమే యుండవలె ననుట

దర్మక, ఆగస్టు 10:—ఆసియా వాసుల యుద్ధవర్తమానము గూర్చి నేటాలుపురమునందున్న తెలివితేటల ప్రకారము సభ్యుడగు మేజర్ జే. గార్ల పురపాలకాధ్యక్షుని మాజమాన్యమున ఇట్లు పర్యవేక్షించెను:—మనము నేడు రెండు విషయములకు పూనుకొంటిమి. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో యూరపు నాగరకమును నిలబెట్టుట, దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ముందు పుట్టబోవు కిల్లల భావిభాగ్యదయమును జాగ్రత్త బెట్టుట.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో యూరపు నాగరకమును ఆర్యముగ స్థాపింపవలెననియు, శ్వేతముఖులను కాపాడుటకు కెన్యా శ్వేతముఖులు చేయుచున్న ప్రయత్నమును తమ కాపాడమే యనియు సామ్రాజ్యవర్ధకుల దేవుడేను కలయుననియు మ్యాకర్థక్ గారి కార్యమును గావించిరి.

ప్రాచ్య ప్రతిచీ నాగరకముల తారతమ్యములను జూపుచు ప్రాచ్యదేశనాగరకము తక్కువ అధికపరిస్థితి:మీద ఆధారపడియున్నదనియు మీ నపు ఆర్థిక పరిమాణము భారతీయుల లంకా సౌఖ్యముగ జీవనమును గడపరనియు తక్కువ సౌకర్యముతోడనే కాలముగడవెదరనియు మ్యాకర్థక్ గారు నుడిచిరి. భారతీయులు యూరపియులవలె నమాన ప్రతిపత్తిని గడించగోరువో భారతీయుడు తన తక్కువ ఆర్థిక పరిస్థితిను అవకాశముగ గొనికొనిన సౌకర్యముతోడనే కాలము గల్గెలుచుచుచుకొన్నవో దానిని శ్వేతముఖులు ఆంగీకరించరాదు. దక్షిణ ఆఫ్రికాలో పనిలేకపోవుటకు కారణము నేటాలులో ఆసియా వాసులు ప్రవేశించుటయే యని

కెన్యా శ్వేతముఖులపట్ల సానుభూతి

దర్మక, ఆగస్టు 11:—దక్షిణ ఆఫ్రికాలో భారతీయులకు యూరపియులతోబాటు సాంఘిక వర్తకసౌకర్యములను సమానముగ కలుగజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. కాని ప్రతిదక్షిణ ఆఫ్రికా వాసుడును ఆ కోర్కెలను ఆంగీకరించరాదు. నిరోధమును జూపవలెను. ఆసలు ఇంటివరకు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వలసపోవుటకు కొంత నిష్పృహమును కలుగజేసిరి. తమంతట తామే స్వదేశములకు బోవుదమనెడివారిని వారి స్వదేశముల కంపిస్తామనెడిరి. పాశ్చాత్య నాగరకమును నిలబెట్టవలెనన్న ఇదిచాలదు. ఇందు కొన్ని ఏలముల జేయువలసియున్నది. భారతీయులను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుంచవలసిందే యనిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు పాశ్చాత్య నాగరకమును ఇవట నిలబెట్టి కాపాడుటకు మార్గమును వెదకవలెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికావారు కెన్యా శ్వేతముఖులకు అధియమియవలెను. అత్యధివారిని. కెన్యా శ్వేతముఖులకు ద్వితీయముగాక యనిరి. వారి కోర్కె లేదేరుగాక. శ్రేష్ఠతయందు గూడిన మనముదరము గ్రేటు బిటునుకట్ట ప్రభుత్వ కి విశ్వాసమును జూపుటలో ఎరికిని తీసిపోజాలము. యూరపువర్తకమును మరింత అణుమాత్రము గ్రేటుబిటునుకు భారమునుకట్టుటయు ఎంతమాత్రము జేయును. కాని ఆసియా వాసుల సమస్య మనకు సంబంధించినదే. మనము మన దేశములోనే దానిని పరిష్కారము చేసికొనవలెను. మన దేశమునకు మనమే యజమానులుగ నుండవలెను. భారతీయులు భారతదేశములలో వారు భారత దేశమునకు మరలిపోవలసిందే. దక్షిణ ఆఫ్రికా యూరపును ప్రభుత్వపాలనమునకు జేరిన వాగువో దక్షిణ ఆఫ్రికాను ఇయించిన 1500000 శ్వేతముఖులకు లోబడి యుండవలెను. దక్షిణ ఆఫ్రికావారు తమదేశస్థులవారములను, స్వంత వ్యవసాయములను పరిష్కారము చేసికొనుటలో ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి లోబడరు. దక్షిణ ఆఫ్రికా వ్యవసాయములలో ఇండియా ప్రభుత్వము వారేగాక మరితరు లెవరును అధికారమును కపించరాదు. పోర్చుగలు కలుగజేసికొనరాదు. నేటాలు ఆసియా వాసుల మునుజేయుటకు ఆంగీకరించిన కారణమును నేటాలుకు దేశద్రోహులగుదురు. నేటాలు ప్రజలు దక్షిణ ఆఫ్రికాను తమకై యు భారపోసి ఇయించిన బ్రిటిషుదేవునికి దమ్మగట్టుట జేసి గాపాడవలెను.

ప్రభుత్వమువారి విషయమును గూర్చి గట్టిక పట్టుటలతో ధీమాచేయుట లేదని రాష్ట్రము సభ్యుడగు కామ్రూ గారిని. ప్రజలు

కుంటాపథముగ తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసి ఆ ప్రకారము జేయవలెనన్న ప్రధానామాత్యు డట్లుజేసి తీరకలెనని.

మ్యాకర్థక్ గారి తీర్మానమును అందరును బలపరిచి: మీగీరము: అంగీ రింపబడెను. దోష్ట ప్రతియుద్ధవర్తమానము 10:00:00 శ్వేతముఖుల యుద్ధవర్తమానము బలపరిచియున్నానని గుటకు నేటాలును ప్రతిగ్రహణలోజేరిన సభ్యుడు మార్గికుగారు దోష్ట ప్రజలకు ఈసభలో జరిగినసంగతు లన్నిటిని తెలియములకముగ తెలియజేసెను.

ఈరాత్రునుండి ఇటీవల మరణిస్తున్న వెడలగట్టుటచే 1000 పాపికులు వీరులకట కాలాంబరవర్తకములతో బయలుదేరిరి. ఉత్తమాను గూర్చి ఇటీవల జరిగిన సంగతు:ను ఆక్షేపించుటకు వీరందరును విజ్ఞానకార్యలక్షణములకు బోయిరి. పోలీసువారు వీరిని వెంట గొంపోయిరి. ఇతరవరు ఆల్లరులు జరుగలేదు. బ్రిటిషురాజువారు యుక్తవైపునకు వీరిని వెళ్లనియలేదు.

భూగర్భమున బోవు ఇనుపదారులలో పనిచేయు మగ్గురు పనివారిదను పనికొనుండి తొలగించుటచే పనివారి దేందరును సమ్మోదించిరి. పని అంతయు ఆగిపోయిరి.

రషియా రైతులు

సోవియటులపై తిరుగుబడుట

కొన్ని జిల్లాలలో రషియా రైతులు సోవియటులకు గాదులపై తిరుగుబడి. సోవియటు కర్షక ముఖ భాగ్యమును కన్నులకు బడులుగ నియంత్రించునై యిట్లును వెంట గొని బాధించుటచే తిరుగుబడిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

విట్టర్ కొర్రుపు దర్శన మియ్యననుట

లండన్, ఆగస్టు 10:—ఇండియా కార్యాలయమువారిట్లు ప్రకటించి:—ఈవారము ప్రారంభములో శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు విట్టర్ కొర్రుపు దర్శనార్థమై పోయిరి. కెన్యా తీర్మానములను గూర్చి శాస్త్రిగారు తీగముగ ఖండించుటచే శాస్త్రిగారు ముందు పీలు ప్రభువుతో గలనుకొని మాట్లాడుటకు పూర్వము తానును శాస్త్రిగారును కెన్యా తీర్మానమును గూర్చి చర్చించుటకు సమాజమువో తమ తుదములకును ప్రయత్నము ల్లుని విట్టర్ కొర్రుపు గారు తెలియజేసిరి. ఈ సందర్భము ప్రతిపక్షమును సత్కార్యములు జరిగా ప్రకటించుటచే అసలు నిబంధితులను తెలియజేయు టవరకుని పీలు ప్రభువు తలచినవాడై విట్టర్ కొర్రుపు శాస్త్రిగారికి దర్శనమియ నిరాకరించుట తనకు సమ్మతమే యని పీలు ప్రభువు ప్రకటించెను.

శాస్త్రిగారు తరువాత విట్టర్ కొర్రుపు పీలు ప్రభువు తమకు సంచారమున జేసిన యాపకారమునకు ఎంతయు కొని యాడుచు విట్టర్ కొర్రుపు పీలు ప్రభువులకు లేఖ నొకదానినింపెను. దానికి ముచ్చటగా సహకారము ప్రత్యుత్తము లంపబడెను.

డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికాభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 11:—శాస్త్రిగారికి విట్టర్ కొర్రుపు దర్శనమియ్యకుండుట తనకు సమ్మతమేయని తెలియజేసి నందులకు పీలు ప్రభువు శాస్త్రిగారికి తీమాకణ నొసగిరి డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో ప్రకటించెను.

ఎన్నికలు

కర్నూలు వెస్ట్ విల్లెక్ గారు బొంబయి గవర్నరుగ నియమించుటచే ఆయాస్థాన పార్లమెంటుకు సభ్యుని నెన్నుకొన నిలవినట్లును. దీనికి మేము కేజు 10 హెన్రీ సానక్ గారధ్యక్షులు. కేజు గారు కన్నతేటి ప్రతిభావారు. లాక్ గారు లిబరల్ కన్వెన్షన్ గారు.

మేజరు కేజు గారు ప్రా.మ. ఇంక్లా. మదేశములు మైత్రితో మెలగవలెనని. జ్యోతుల పెనమును ఖండించి, ఆంగ్ల వర్తక సంరక్షక పద్ధతిని అవలంబించవలెనని. ఇంపీయులు ప్రీతరెన్ను తాను యుద్ధ బలతో పుజేతెలిసి తన ఎన్నిక యావస్థా సమాన కేజు గారు సభ్యులడిగినపుడు తెలియజేయును వ్యక్తి విషయములను అనుగతాని. (స్టేటుమెంట్)

ఇస్తితు పాపాగారు: మిత్రమండలి సేనానులు

కాక్ ప్లాంటింగ్, ఆగస్టు 10:—వీరు ఒకరి నొకరిని మురించుకొనిరి. మిత్రమండలి సేనానులు 500 చార్లస్ బ్యూరింగ్, చార్లస్, సోంబెల్లి గార్లు ఇస్తితు పాపాగారిని గలిసికొని ఆతన యుద్ధకాలమున జూపిన సమరోత్సాహమును నాయకత్వమును కొనియాడిరి. సుధిరాయచారముల సరుయమున ఆయన జూపిన రాజకీయ భారతీయతను ప్రశంసించిరి. తురుష్కు రాష్ట్రములందున్న మిత్రమండలి సైనికసమాధులకు తురుష్కు ప్రభుత్వమువారు సదా మన్నించెకరు గాక యనియు మిత్రమండలి తరపున తోడ్పడిన తురుష్కు ప్రజలను మిత్రమండలి కాక్ ప్లాంటు నోరులను భారీజేసిపోయిన వివర తొందర బెట్టక వారిని చక్కగ ఆదరించవలెనని. మాస్తపా కెమాలు పాపాగారు మిత్రమండలికి జూపిన గౌరవమునకు తమ కందనములను తెలియ జేయుడని ఇస్తితు పాపాగారిని మిత్రమండలి సేనానులు గౌరిరి.

అల్లెచేరువని ఇస్తితుగారు తెలియజేసి తానేనులో మిత్రమండలి తురుష్కులపట్ల జూపిన ముస్యభావమునకు కొనియాడిరి. తురుష్కు రాజ్యమును భారీజేయు కాలములో గూడ ఇదేశకారము ముస్యభావముతో మిత్రమండలి ప్రకటించెదరని నమ్మమున్నా ననియు ఈకారమునెప్పుడు మరల కాంతివిస్ఫులము టకు అవకాశమును కలుగజేయుదురు గాకయనిరి.

శ్రీ శే. హర్షింగు గారు

భూస్థాపిత దినము

లండన్, ఆగస్టు 10:—హర్షింగుగారి భూస్థాపితము జేయు దినము నేడు. బ్రిటను దేశముతనను ఆయన గౌరవార్థము బ్రిటిషు పతాకమును నగముచించిరి. దైవపార్శవము జేవాలములందు జరిగినది. అమెరికనులు గుంపులుగుంపులుగ వస్తు విచ్చిరి అవీ కావల నిలబడిరి. జకలు విస్తారముగ వచ్చుటచే తలుపులు వేయబడినవి. చాలుంది లోపలికి పోవుటకు పీలు లేక బయట నిలబడిరి. 15 వందల అమెరికనులు వచ్చిరి. వీరు, వారనక బ్రిటిషు సుభుమునకు జేరినవారందరును వచ్చిరి. సార్వభౌము తరపున యుక్త ప్రభువు వచ్చెను. మంత్రివర్గము వరు, ప్రీవీవుచ్చిసభ్యులు మున్నగు వారందరు వచ్చిరి. సార్వభౌముడు కందెములక బోవు: మానిరి. ఒడమిడనే యుండిరి. కతాకమును కొంచెము క్రిందకు దించిరి.

అమెరికా అధ్యక్షులలో 29 వ వారకు హర్షింగుగారిని నిశ్చయముగ భూస్థాపితము జేసిరి. వారు పనియంతయు నగరమున ఆపుజేయబడెను. ట్రాములు, రైలులు, పెట్రోలులు అగి పోయెను. లతులకొలిది కొంత కాలము తమ గౌరవమును తెలుపుట నిలబడిరి. ఆరోపంతయు నాటకములు సినిమాలు ఆపు జేయబడెను. సైనిక ప్రదర్శనములేను, సమాధిదగ్గరకు వచ్చు నపుడుమాత్రము 21 మారులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. బందుగులు, దగ్గర పరిధియుమాత్రము అంత్యక్రియలందు పాల్గొనిరి. ఎక్కడ జూచినను పూలకన్న మే.

వెల్షియాలో గూడ హర్షింగుగారిని గూర్చి దైవపార్శవ నల్చిరి.

సినిమా ఫిల్ములకు తయారుచేయుటకు తనసామ్యు సంతన పెట్టుబడిబెట్టిరినియు సినిమాకంపెనీ తరపున ఆమె ఇంకొక 6000 పానులను అక్వజేసిరినియు ఆ తరువాత కంపెనీ ఎత్తి జేయుటచే తన సామ్యులయు పోయెననియు ఆమెకు అత్త మాత్రము 12000 పానులు మిగిలెననియు ఆస్తి పూజ్యమనియు ఒక శ్రీ తన యుజదారలకు తెలియజేసెను. (స్టేటుమెంట్)

మాస్కో ప్రభుత్వమువారు గ్రేటు బిటునుకు లొంగుట

బ్రిటిషువారు రాజోవిస్కిగారి లండనులో (కాసికో) గారిస్థాన వర్తకరాయదారి నియంపకుడైన ఆక్షేపించుటచే రషియనులు మానుకొననిరి తెలియమున్నది. (ఇస్టిమెంట్)

వాయువార్తములకముగ మాకటినాని ఉత్తరువులను వ్యవస్థగాలమునకు నన్న ఏనుగు తెలియజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియమున్నది. (స్టేటుమెంట్)

ॐ॥ శే॥ రవవరపు పెదమొకట సర్వయ్యగారు

ప్రస్తుతపు కష్టముల ననుసరించి నిర్వహించబడుచున్న వైద్య
పరిశోధన యొక్క టీర్మి యని చెప్పవచ్చును. ఈ దాను, మాంటు
రోడ్డు, హార్స్ రోడ్డు, నందుండు నెం 19 ఈ భవనమున నున్న
ఆ. డిప్యూటీ డి. బి. ఏ. ఎమ్ బి. అండ్ సి. ఎమ్. గారిచే పరీ
క్షాన కొక సారి చొప్పున ప్రచురింపబడుచున్నది. సంగ్రహ చందా
రూ 5 లు మాత్రమే. వ్రాసిన నమూనా కాపీ ఉచితముగా
పంపబడును.

శ్రీకాళియవిద్యాలయము - తిరుగు

శ్రీకాళియవిద్యాలయము ది. 1-1-1921 తేదీన శ్రీ మహాకాళిగారి తిరుగు వ్రాసిన ఆదేశములలోను తెలిపినది. ఈ విద్యాలయమును ఈ తాలూకాపానులచే కట్టబడిన ఇండ్లపై రూపులను విలువ గలిగిన గొప్పమందిరమును రెండు ఎకరముల ఆవరణతో సహా విసంగబడింది. వాటి నుండియు ఈ విద్యాలయము తాలూకా ప్రజల భవనసహాయము చేరినట్లు, అంధ్రరాష్ట్రము కార్యగమ సంఘమువారు వచ్చి మ గోదావరిజిల్లా కార్యగమ సంఘమువారు నొసగిన భవనముచే నెలకొల్పబడిన కడుగుముఖచే తిరుగు వ్రాసిన బనియను యం త్రములనున్న జరుగుచున్నది.

ప్రస్తుత శ్రీకాళియవిద్యాలయమునకు వినయముగా ఆదాయములు తగ్గుచేతనను, విద్యాలయముయొక్క యోగ్యతలను తెలిసికొనువారు శ్రీమణి కిరీటపాదమును విద్యాలయము యొక్క ఆధీనమునకు వచ్చి సమీక్షించునట్లుగా నున్నది.

ఈనెల 19 వ తేదీన మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఈ విద్యాలయమునకు ఈ విద్యాలయమును పర్యవేక్షించువారగు శ్రీకాళియములు, నాయకులైన కర్మకర్తలను పిలిచి సమీక్షించి తగు విధానము చేయవలసి నమ్ముచున్నాను.

శ్రీనివాసరావు, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రసంవర్ధన ధర్మపుత్రకవిత్రీకా పాఠశాల - సికంద్రాబాదు

5-8-1928 తేదీన శ్రీయుత మామండల సరసిగరావు గారు బి. ఏ. గారి యాధిపత్యముక్రింద సమావేశమయిన మా గ్రంథాలయపు కార్యనిర్వాహక సభయందు శ్రీయుత కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు యాజ్ఞిక పరణమునకై వచ్చి యున్నట్లు తెలిసికొని గావించబడినది.

“విజ్ఞాన చంద్రికా, ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వపు సంపాదకులగు వివిధ భాషావిజ్ఞానములను ఆంధ్రవాక్యయాధి కృషిని, అందుల విజ్ఞానములను విజ్ఞానాధిపతిగై కృషిచేయుచున్నట్లు తెలిసికొని సర్వస్వమును సమీక్షించినవారు, నుగుగుగా అంతరములను ఆంధ్ర శ్రీ శాస్త్రజ్ఞులు వేంకటలక్ష్మణ రావు గారు ఎం. ఏ. గారి ఆకాల ఆకస్మిక పరణమునకు ఈసభ గారు మిక్కిలి చింతించుచు వారి యాశ్చర్యకాంతిగల భగవంతుని ప్రార్థించుచు, దుఃఖ నివృత్తియైనవారి కుటుంబమునకును, వారిపొడుగుల శ్రీశ్రీ రాజా నామిని వేంకటరంగా రావు బహదూరు జమీందారుగారికిని ఈ సభవారు మనః పూర్వకమైన పానభూతిని చూపుచున్నాడు.”

“ఈ తీర్మానమును, శ్రీయుత మామండల సరసిగరావుగారు అనుమతించి శ్రీయుత కె. వి. శాస్త్రజ్ఞులను బలపరచి, సభ్యులను వివిధ మానములతో ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి.”

భాగి సుబ్రహ్మణ్యమూర్తి, కార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లా కార్యగమసంఘము

శ్రీకాళియ మహాసభాధ్యక్షుల యొక్క ఆదేశములకు యా జిల్లాసంఘ తీర్మానముల నీకింద బొందుపరచుచున్నాను.

నిబంధనలు

ఈజిల్లాలో యాకొంది నియోజకవర్గములను ప్రతి నియోజకవర్గములను ఏర్పాటు చేయవలెనని:

1. పెంగోలు తాలూకా	గ
2. బాపట్ల	గ
3. కేపెట్ల	3
4. తెనాలి	4
5. గుంటూరు	గ
6. నల్లెపల్లి	4
7. నర్సారావుపేట	3
8. వినుకొండ	3
9. పల్నాడు	4

దేశీయ మహాసభకు వెళ్లవలసినవారు యానెల ౧౫ వ తేదీ లోపుగా తమ పూర్తి పేరు వృత్తి వున్నట్లు శ్రీ శ్రీ మహా విభవము, మతిము, చిరునామమును ఏజింటుసభ్యులలో సభ్యులుగా నున్నదియును, ఏజింటుసభ్యులచేత తరఫున ఎన్ని గైన గోరుచున్నదియు తెలుపుచు జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారికి దరఖాస్తును పంపవలెను. దరఖాస్తులో రు కి నమము పంప వలెను, కావలసినవానికి అప్పు దరఖాస్తు సమాఖ్య జిల్లా సంఘ కార్యాలయములో కొరకు.

కవుతా వెంకటేశ్వరరావు, కృపాపతి.

ఆవసర దేశీయమహాసభ

శ్రీల్లో సమావేశము

శ్రీల్లో కార్యగమ కలెక్టరేట్ జరిగిన నాటినుండియు గ్రామకార్యగమ ప్రతినిధులు చాల ఉత్సాహముగ వారి స్వంతభవనము భరించుచు వచ్చి, సాధారణముగ కార్యగమ సభ జోయి స్వరాజ్యముకొరకై పాటుబడువారు మధ్యతరగతి సంసారత ఆయియున్నాడు. భవనము లెక్కకు మౌనము కార్యగమను పోవుటకలదు. మహాత్ముని సలహావారము 50 వేలమంది కొక్కొక్క ప్రతినిధిని పంపవలెనని ఆంధ్ర నిధిగారు భర్త్యులు పంపువారు భరించవలెనని సంకల్ప మొందిన తీర్మానము.

కార్యగమము పాటుబడు మధ్యతరగతిసంసారులందఱు గల నాలుగువర్గములనుండి వారి అస్తులకు వారి కేరమునకు మించిన త్యాగము చేసిరిని బదులముకై విశదము. ఇట్టివారికి తోడ్పడుటకు ఎవరును నేటికినీ పానభూతి చూపుటలేదు. ముందుకూడ చూపుచున్న సమృద్ధిగా నానాటికి నకలయచు న్నది. ఈవిషయములో యితర రాష్ట్రములనుండి ఏలా గున్నను ఆంధ్రరాష్ట్రము తప్పుక మహాత్ముని సలహావారము ప్రతినిధులను యా కార్యగమను పంపుటలో కడు శ్రద్ధవహించుటగా!

శ్రీల్లో యాకార్యగమ జరుపుట ఉత్తమమైనదని స్థానికులకు స్పష్టమైనది. దక్షిణాఫ్రికాదేశపు ప్రజలకు ఏ విధమైన సాకార్యము లేదు. దక్షిణాఫ్రికా దేశమునకు సంబంధించిన ప్రతినిధులలో ఏకొకరుండియో లెక్కకు మౌనము వెల్లువదు. ఈకార్యగమను పూర్తి అయి ప్రాతినిధ్యము వుండెనని వై కాణములవల్లకు యానెల 7 వ తేదీనాడు శ్రీల్లోండి వాస్తవ్యులకు పంపిన తిరుగు వ్రాసిన చెప్పవలసియున్నది. ఈకార్యగమను బట్టి యాకార్యగమ నందు కాననగభిలకు పొగుడవది ఆశీర్వాదము నెగిన స్వరాజ్యపాత్రవారు పూర్తి అయిన ప్రాతినిధ్యములేని సభయందు ఒకవేళ కాననగభిలకు పోవలయుననే తీర్మానము జరిగినకాస్త్ర ప్రకారము నడచుకొను అసహాయముగూడ పూర్తి అయిన ప్రాతినిధ్యములేని యాతీర్మానమునకు విముఖతచూపుట తటస్థమను. ఇందునుబట్టికూడ యాకార్యగమ శ్రీల్లో జరుపుట కల్లునగూడ ప్రస్తుతము కార్యగమ నందు కలిగిన విరోధములు అంతరించుటకు సావకాశము కలదుటలేదు.

కావున కార్యగమసంఘాధ్యక్షులు కార్యదర్శులు జేయుట దిన్ని రాష్ట్రములనుండి పూర్తి అయిన ప్రాతినిధ్యము రాక యందును మహాత్ముని సలహా ఆవశంపరతనని రాష్ట్రజిల్లా కార్యగమసంఘములను పోషించుటయు ప్రతినిధులను త్వరలో నెన్నుకొనునట్లు చేసి ఆ ప్రతినిధులను వారివారి ప్రాంతములలోని గ్రామాదులకు బోయిపోట్ల అభిప్రాయమును తెలిసికొని నట్లు వు తగుప్రయత్నములు గావించవలెన.

శ్రీనివాసరావు, కార్యదర్శి.

తిరుగు, 8-8-28

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

(వ్యక్తియవిలేఖరి)

ఈనెల 7, 8 తేదీలలో వై కాంగ్రెసు సంఘమువారు నెల్లూరు స్వరాజ్యకార్యాలయమున శ్రీయుత కేటూరు గుమ్మ రామిరెడ్డిగారి ఆధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయి యా తాత్కాలిక తీర్మానముల నామోదించి.

తీర్మానము

శ్రీయుత (1) మాతా శ్రీమతిమాయి, ఆచార్యగిద్దానీ సహానీ జీవిగార్లు నెల్లూరుకి ఆహ్వానించబడినట్లు ఈ సభ వారు తీర్మానించుచు వారియాహ్వానములకు తగిన యోర్పాటులు చేసి ప్రతినిధ్యమునకు రు 35/- మించకుండుట్లు గమ్యపరచుటకు ఆధికారియిడవలెనని, శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవ య్యగారు దేహసాక్ష్యము లేనందున కార్యదర్శిగారు వారు పంపిన రాజీనామాబాటు చేయవలెనని, ప్రస్తుతము 3 మాసములు వారికి కార్యదర్శిగారు పోలగొంది విశాంతినిగించు రాజీనామాను ఆనెను ఆలోచించవలసినట్లుగా తీర్మానించవలెనని, మతియు వారగారి ప్రకారము గారతవృత్తిని గూడ తీసికొని ప్రచారమునిగా నియమించవలెనని, ప్రతినిధ్యముగా గారు జిల్లాకార్యగమ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహకసంఘము నకు పంపినరాజీనామా అంగీకరించవలెనని, శ్రీయుత భూమి మెహిద్ (మహమ్మద్) గారిబాటు చేయవలెనని, వారికిక ప్రకారం కనపూరుశిర్కాలో సంఘములకు పంచివెట్టుటగా కార్యకర్తలయిడవలెనని, రాటుముల పురీదు వాయదాల ప్రకారం వనములు చేయవలసినట్లును, కనపూరు కాపురము శ్రీయుత పోతురు శిర్కాగారిసలహా ననుసరించి రాటుములను పంపవలసినదిగా తీర్మానించవలెనని, శ్రీయుత గాడేపల్లి పక్క శాశ్వత్యగారు వేతనప్రచారమున కిచ్చికరాజీనామాను అంగీకరించవలెనని, నానాజీ మహమ్మద్ భూమిమెహిద్ శ్రీయుత గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య గార్లు ఇచ్చిన వేతన ప్రచారపదవుల రాజీనామాలగుంచి రాజీవు సభలో చర్చించవలసినదిగా తీర్మానించవలెనని, శ్రీయుత కొమండూరు పాశ్చ సాధికారియ్యగారిని కార్యగమ ఆధిపతి మేనేజరుగా నియమించవలెనని, శ్రీల్లో ఆవసరదేశీయమహాసభకు ఆధ్యక్షుల నెన్నుకొనుటకుగాను జిల్లా పామాన్య సంఘసభ యా నెల 20 వ తేదీన సమావేశము కావలెను. ఆధ్యక్షుల అర్జును 19 తేదీలోపల ఆఫీసుకుపంపవలసినదిగా తీర్మానించబడినది. వెంకటగిరిలో కాంగ్రెసు సభ్యులకును తిదితరులకును సంఘబహిష్కారము మొదలగు చాధుల కలలుచున్న వని వెంకటగిరి శిర్కా కార్యగమ కార్యదర్శిలను తెలియటలను యా విషయమును పర్యవేక్షించుట కొక యువసంఘమును ఏర్పాటు చేయవలెనని.

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాకే తగవుల దబ్బలలో బహు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు విక్రయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. ఈయన అలవాటును మాన్పించుటకై మేము 'యస్' గురుకుల 'విక్రీ సిరాబిల్లలను తయారుచేయుచున్నాము. విక్రీ సిరాబిల్లలు 'కొంటి', 'ఇంటియర్' సిరాబిల్లల కంటెను విక్రీలి శ్రేష్ఠమైనవియు, ఆమోఘమైనవియు తెలుసుకొనవలెను.

అమృతబాహు ప్రతీక ఆధిపతియము:—“మిక్కిలి కాంతిగల విక్రీ సిరాబిల్లముగల సిరాబిల్లలు ఉపయోగించుటకు తగినవి, మిక్కిలి మిశ్రయమైనవి. యు. సి. చక్రవర్తి కంటెనె ఒక సిరాబిల్లయే చాలసిరాబిల్లను.”

ఒకగ్రామ పరశక్తి బి. వి. 0-11-0, విక్రీ బి. వి. సింహముమార్కు బి. వి. కొను ఏను బి. వి. జంక మార్కు కొను ఎక్కు, గ్రామపరశక్తి 1-0-0, పోనులెవలము సిరాబిల్లలు గ్రామ 1-3 రు 2-4-0.

(2) ఎనుమార్కు బి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్దె మ్మో వై లెట్ సిరాబిల్లలను, సింహముమార్కు సిరాబిల్లలు 2 బుద్దె మిక్కిలి కాంతిగల ఎల్లసిరాబిల్లలను.

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

యు రి సా క్

గెనరేయ (వై.గోగము) మొదలగు మూత్రినాళ సబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపెసెల్స్ (మోతాదులు) బుద్ధు ప్రకారము పాపులోను దొరికును పూర్తి వివరములు బుద్ధు పైసలవు.

వివరములకు పుచ్చిగువ విలీనమునకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి అండు కి, 46, సింగరాచారిపేట, తిరువళ్ళేటి, మద్రాసు (పోతుగా విక్రయించువారు)

ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అండు సన్న సూర్యారావుపేట, క కనాడ (ఉత్తర సర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

అమృతాంజనము

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచారిగార్లు

జీవామృతము

హిందూదేశమందలి
అమృతమైన
మాలికలతోడనను
లోహములతోడనను
తయారు చేయబడిన
జీవీయ దివ్యామృతము

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘతీయమైనది. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు శుభ్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోషింపజేయును. ఇది తయారోగులకు, రక్తహీనోగులకు, వరములయందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము నలవచేయును. అక్షిణము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచిరుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సాహమును కలిగించును కాంతిని నరములకు దృఢబలమును కలుగజేయును. అది విద్యాధులకును శరీరశక్తికిమించి పనిచేయు కారకము సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనటకు సందేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమృతములేన పీషణలచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ. 4—0.

పాక్కింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల బాపితాను శోధనవారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం,
తంజిఅడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు. నెం. 41 ఆచారపురవిధి, మద్రాసు

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

ERASMIC

SOAPS & PERFUMES.

"ERASMIC" Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

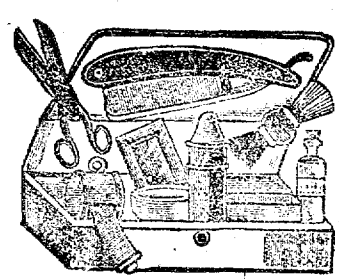
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0
మొదలు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులవారిచే తయారు చేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితే అవి కుదర వ్యత్యాసములేలే తయారు చేయబడినవి తెలుప విక్రీతి నంతోపెంచెదను. వాటిని వాడుటవలన నోటికి మంచి ముసానునిచ్చును, చిరునవ్వు రొమ్ముపడినెము, అక్షిర్తి, చూర్మిగములు, కడుపుకొప్పి, కంటుబద్ధములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట మంచిది.
డాక్టరు ప్రభాకరు, డెబ్బో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వైద్య యు. ఎస్. పి. వి. ఎస్, పొనిటరీ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్స్ట్రలర్ కమిషన్, అగ్నిగురినందు, నెం 2 బొంబాయి.
కానకేశరి ఉష్ణము, శీతలముచేగలుగుదగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముపడినెము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే మరుచును.
507 యొక్కడ వస్తుట్టి జనలందరు మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి విక్రీతి తృప్తిచెందిరి.
వి. బుద్ధను మరల పంపవలెను. ఎస్. రాజరత్నం వ్రాసిన గ్రంథము గడ్డలూరుసోపపు కర్నూలుజిల్లా. [594]
రూ. 2 లు బొంబాయిలు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.
ప్రాంచి:— నెం 331, తంబుశెట్టివిధి, మద్రాసు. గ్రాంచినండి, వి. పీలు పంపబడవు.
పాశ్చర్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు. (1) 594

Best Hollow Ground Razor

911

We are selling this well-known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles, durable blade at less than whole-sale price viz. at Rs. 6 with 1 brush, 1 stick shaving soap, 1 sharpening stone, 1 strop 1 scissor, 1 looking glass, 1 bottle oil, 1 water cup.

V. S. WATCH Co.
POST BOX No. 105,
MADRAS.

మీకు 219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును. మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుందురు గాన ప్రాయశః మైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకుగాను దయచేసి ప్రాయశః.

విశేషము:—
ఆతంకనిగ్రహ బొంబాయిము
28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి విక్రీతి ఘాటుగలిగి నువ్వనగా నుండును. తాంబూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అక్షిర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, శుష్కపాశము, దిగు, శబ్దము, కలరా, ప్లేగు నివర్జకములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోషములు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవసాయమువలన పనిచేయును. కలకాలిది సీసాలు విశ్రయ మగుచున్నవి. (8351)-కి 200 మాత్రలసీసా 1-కి రూ. 0-4-0; డబ్బా సీసాలు రూ. 2-8-0
వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రూ. 0-6-0.
పి.సి.పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేపి, కెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మంకలికత్తులు.
అగ్రహారదులచే చేయబడినవి. కేలయినవి.
కెంతునే ధరకాగ్రహారదులచే చేయబడినవి.
వి. వెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో. లిమిటెడ్
కట్టర్స్ అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ ఆఫీసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం